

คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบลตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

THE CREDIBILITY CHARACTERISTICS OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION
ORGANIZATION COMMITTEE AS PERCEIVED BY PEOPLE
IN NAMPHRAE, PHRAO, CHIANGMAI PROVINCE

นายสายัณห์ แก้วคำมุล

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

พ.ศ. 2546

ลิขสิทธิ์ของโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการพัฒนา)

ปริญญา

บริหารการพัฒนา

ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้
ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

THE CREDIBILITY CHARACTERISTICS OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION
ORGANIZATION COMMITTEE AS PERCEIVED BY PEOPLE IN NAMPHRAE,
PHRAO, CHIANGMAI PROVINCE

นามผู้วิจัย นายสายนันท์ แก้วคำมูล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทุมผล)

วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ทรงศักดิ์ ภู่น้อย)

วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติหน้าที่แทน

ประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 6 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2546

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบลตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายสายันท์ แก้วคำมูล

ตุลาคม 2546

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทนุผล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลในวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 112 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามนำไปสัมภาษณ์ ที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหา และทดสอบความเที่ยง โดยได้ค่าความเที่ยง 0.88 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2546 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47 ปี คุณวุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดระดับประถมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพหลักทำการเกษตร อาชีพรองรับจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 32,801 บาท สถานภาพการถือครองที่ดิน มีที่ดินเป็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การฝึกอบรมเฉลี่ย 5 ครั้ง ในรอบ 6 เดือน สำหรับสถานภาพการสมรส ผู้ให้ข้อมูล

ส่วนมากสมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน จำนวนบุคคลในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน โดยผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม และกลุ่มที่นิยมมากที่สุดคือ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน

สำหรับการรับรู้ของประชาชนในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก มีการรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น และมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว และมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นของตัวบ่งชี้การต้อนรับขับสู้ มิติความคล่องตัวของตัวบ่งชี้ ความมั่นใจในตนเอง มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ของตัวบ่งชี้มีการศึกษาสูง

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Development Administration

THE CREDIBILITY CHARACTERISTICS OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION COMMITTEE AS PERCEIVED BY PEOPLE IN NAMPHRAE, PHRAO, CHIANGMAI PROVINCE

By

SAYAN KAEOKHAMMUN

OCTOBER 2003

Chairman: Associate Professor Dr. Sunila Thanupon
Department/ Faculty: Department of Agricultural Extension
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to study: (1) the personal, economic and social status of the people in Namphare, Phrao, Chiangmai Province; and (2) The credibility characteristics of sub-district administration organization committee as perceived by people in Namphare, Phrao, Chiangmai Province. The data were gathered from 112 heads of households in Namphare, Phrao, Chiangmai Province and selected by using the systematic random sampling technique. The research instrument was a questionnaire in order to find the content validity and reliability. The overall reliability co-efficient was 0.88. Data was collected from March to April 2003, and analyzed by using the Statistical Package for the Social Sciences : SPSS/PC⁺.

The results revealed that majority of the respondents were male with an average age of 47 years old. Most of respondents finished the primary school, their occupation was farming and they work as employees for the part-time job. The average family income was 32,801 baht per year. Most of them had their own lands and had average 5 training courses during 6 months period. They were married. Their average family members was 3. Most of the respondents were members of activity groups in their villages and they also gathered in the village fund group, which was the most popular.

The respondents perceived the credibility characteristics of sub-district administration organization committee through the dynamism, sociability and qualification dimension. And very few of the respondents perceived that the committee were discreditable in sociability dimension through hospitality indicator. For the dynamism dimension, they were not self-confident, and in the qualification dimension they had no high education level.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเรื่อง คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา หนูผล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และทุ่มเทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช อาจารย์ทงศักดิ์ ภูน้อย ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดเวลาที่ศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการฯ ฒนา (รุ่นที่ 3) ทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้การศึกษาของผู้วิจัยบรรลุผลตามความมุ่งหมาย ขอขอบคุณประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี และทำนุผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดและอบรมสั่งสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณจรรยา แก้วคำมูล ภรรยา และ เด็กชายภาณุพงศ์ แก้วคำมูล (บุตร) ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา จนทำให้งานวิจัยสำเร็จตามความปรารถนา จึงขอขอบคุณทุกท่านในโอกาสนี้ด้วย

สายัณห์ แก้วคำมูล

ตุลาคม 2546

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาการวิจัย	2
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
พันธกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล	8
แนวคิดความน่าเชื่อถือ	11
มิติและสิ่งบ่งชี้ความน่าเชื่อถือ	12
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
การรับรู้ของปัจเจกบุคคล	22
ภาคสรุป	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	31
สถานที่ดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	32
ตัวแปรและการวัดตัวแปร	34
เครื่องมือในการวิจัย	36
การทดสอบเครื่องมือ	36
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
ระยะเวลาในการวิจัย	38

สารบัญเรื่อง(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	39
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ตำบล น้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	39
ตอนที่ 2 คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชน ในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	52
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	61
สรุปผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ	63
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	74
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเขตตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	32
2. แสดงจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน	33
3. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	43
4. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	49
5. จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการรับรู้คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	54
6. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น	55
7. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความคล่องตัว	57
8. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย	58
9. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542	9
2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือตามแนวคิดของ Aristotle และ Hovland et al.	13
3. แสดงสิ่งบ่งชี้มิติของความน่าเชื่อถือตามแนวทางวิจัยของ Andersen เปรียบเทียบกับมิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือตามแนวคิดของ Aristotle และ Hovland et al.	14
4. เปรียบเทียบแนวคิดของ Berlo et al. กับแนวคิดของ Aristotle Hovland et al. เกี่ยวกับมิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ	15
5. แสดงขั้นตอนการรับรู้ของปัจเจกบุคคล	25
6. แสดงการส่งออกข้อมูลไปยังระบบประสาทส่วนกลาง เพื่อแปลข้อมูลส่งกลับ ออกเป็นคำสั่ง ให้มีการแสดงพฤติกรรม (ปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้า)	25
7. แสดงกระบวนการรับรู้	26
8. แสดงกระบวนการรับรู้ของบุคคล	27

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ ในการเลือกตัวแทนของตนเอง เพื่อทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งการบริหารงานราชการแผ่นดินของประเทศไทย แบ่งออกเป็น ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ยังแบ่งออกเป็น สุขาภิบาล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (พินิจ บุญเลิศ, 2541: 4) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่น (local government) เป็นการปกครองที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจปกครอง (decentralization) จากส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการ และแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเอง ถือว่าเป็นผลดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรวม และเป็นการศึกษาทางการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชนด้วยการปฏิบัติด้วยตนเอง (ประหัด หงษ์ทองคำ, 2539: 36)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีขนาดเล็กที่สุดในระดับตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยราษฎรเลือกตัวแทนเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าไปมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารตำบล ได้จัดตั้งขึ้นในสมัย นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ที่กำหนดว่า สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นต้นมา (เฉลิมชัย ปัญญาดี, 2542: 412) จนถึงปัจจุบัน มีตำบลที่ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว 6,746 แห่ง (ปธาน สุวรรณมงคล และ อุทัย เลาหวิเชียร, 2535: 55) องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่านี้จะมีอิสระในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง ใช้งบประมาณและมีการวางแผนพัฒนาตำบลให้คล้องกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง (กองราชการส่วนตำบล, 2540: 23-24) ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาบริหารพื้นที่ โดยประชาชนในชุมชนเป็นแกนหลักในการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเพียงหน่วยสนับสนุน การปฏิบัติงาน

ความก้าวหน้าในลักษณะนี้จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเข้ามามีจัดการชุมชนของตนเอง

การปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบล จะบรรลุเป้าหมายตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน โดยเฉพาะสมาชิกที่ได้รับเลือกให้เป็นคณะกรรมการบริหาร ซึ่งมีทั้งหมด 3 คน คือ ประธานกรรมการบริหาร 1 คน กรรมการบริหารอีก 2 คน ซึ่งคณะกรรมการบริหารทั้ง 3 คนนี้ จะต้องเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกด้าน ได้แก่ จัดทำแผนพัฒนาตำบล บริหารงบประมาณ และพัสดุของตำบล การบริหารงานบุคคล ตลอดจนการประสานงานให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ระหว่างราชการส่วนภูมิภาค เอกชน และส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ บทบาทหน้าที่เหล่านี้ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องปฏิบัติให้ครบถ้วน สมบูรณ์ การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล จึงจะประสบความสำเร็จ ในการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง การปฏิบัติงานจะประสบความสำเร็จหรือไม่ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีความตระหนักถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของตนเองที่มีต่อประชาชน ถ้าหากว่ายังขาดคุณลักษณะความน่าเชื่อถือด้านใด จะต้องรีบพัฒนาตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม (ปรีดี โชติช่วง, 2540: 60)

ปัญหาการวิจัย (Research Problem)

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับฐานราก ซึ่งกระจายจากส่วนกลางไปให้ท้องถิ่นทั่วประเทศ ได้มีโอกาสปกครองตนเองอย่างค่อนข้างสมบูรณ์แบบ (เอี่ยม ฉายางาม, 2542: 3) องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันจะมีโครงสร้างอยู่ 2 ฝ่าย คือ (1) ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน (เดิมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก ซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน) (2) ฝ่ายกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหาร 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง และให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการกรรมการบริหาร (เดิมประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน 2

คน และสมาชิกที่มาจากทางเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน) (โกวิทย์ พวงงาม, 2543: 170) โดยเฉพาะ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง บทบาทหน้าที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้ คือ บริหารงานกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงิน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ขจรชัย วัฒนาประยูร, 2542: 68) นอกจากนั้นคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น (กรมการปกครอง, 2544:19)

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นบุคลากรที่มีบทบาทที่สำคัญ ยิ่ง ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง มีคณะกรรมการ บริหารที่มีความสามารถ ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นการเพิ่มความแข็งแกร่ง ให้กับระบบการปกครองของทั้งประเทศได้ (เชี่ยม ฉายางาม, 2542: 3) ซึ่งคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีคุณลักษณะความน่า เชื่อถือที่แสดงออกต่อพนักงานส่วนตำบล และต่อประชาชน ใน 4 มิติ ดังนี้คือ

(1) มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ประกอบด้วยลักษณะการหาพบง่ายเป็นผู้มอบปรน มีอัธยาศัย อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับขับสู้ ยิ้มแย้มแจ่มใส

(2) มิติความไม่เป็นภัย ประกอบด้วย ความน่าไว้วางใจ รู้ลึกปลอดภัย จริงใจ มีไมตรีจิต ยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีความคล้อยคลึงกัน ศาสนาเดียวกัน และใจกว้าง

(3) มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ประกอบด้วยเป็นผู้ชำนาญการ มีประสบการณ์ มีทักษะ มีความรอบรู้ มีอำนาจทางราชการ วุฒิภาวะ ตำแหน่งสูง และการศึกษาสูง และ

(4) มิติความคล่องตัว ประกอบด้วย ความมั่นใจตนเอง ต่อสู้ ปิ๊ดเผย บากบั่น มีความกล้า กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว Sooksomrit (1987) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 15 -16) ซึ่งถ้าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะความ น่าเชื่อถือทั้ง 4 มิตินี้ จะทำให้การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด แต่จากการแสดงออกของประชาชนทั่วไปรับรู้ถึงความ สามารถ ในการบริหารจัดการของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา นั้น ไม่ประสบความสำเร็จ

สำเร็จเท่าที่ควร จากการมีสื่อต่างๆ ได้ตีแผ่ปัญหาที่เกิดขึ้น ในองค์การบริหารส่วนตำบลมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่สมาชิกสภา ประธานสภา ยังไม่เข้าใจบทบาท และหน้าที่ของกิจการสภา องค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องดำเนินการทั้งในเรื่องกฎระเบียบ ข้อบังคับการประชุม การควบคุม การประชุม การหาข้อมูลสนับสนุนการประชุมของสมาชิกสภา รวมทั้งการจดบันทึกการประชุม ซึ่งขาดการบันทึกอย่างเป็นทางการและถูกต้อง คณะกรรมการบริหาร บริหารงานแบบอำนาจนิยม บริหารตามใจตนเองและพวกพ้อง ไม่สามารถทำข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบลด้วยตนเอง ไม่ยึด กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหาร (โกวิทย์ พวงงาม, 2543: 187) นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาในการบริหารงานอีก เช่น ปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนการเบิกจ่ายเงิน อีกทั้งยังขาดการตรวจสอบกำกับดูแลอย่างจริงจัง จากส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ และปัญหาความ สับสนในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน ระหว่างฝ่ายสภาและฝ่ายกรรมการบริหาร รวมทั้ง ปัญหาความสัมพันธ์ หรือการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ คณะกรรมการบริหาร และฝ่ายข้าราชการประจำ คือ พนักงานส่วนตำบล (พินิจ บุญเลิศ, 2541: 43)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน ตำบล มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และให้ประโยชน์กับประชาชน จึงต้อง สืบค้นหาข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะ ความน่าเชื่อถือใน 4 มิติ หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด ตามความรับรู้ของประชาชนในตำบล น้ำแพร่ อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำคำตอบมาเสนอแนะให้คณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นบุคคลที่มี คุณลักษณะความน่าเชื่อถือในระดับ สูงสุด อันจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

(Objectives of the Study)

การวิจัย เรื่องคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหาร องค์การ บริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของประชาชน ในตำบล น้ำแพร่ อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

การวิจัยในครั้งนี้ เมื่อบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในระดับที่ดีขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ในระดับที่ดีขึ้นด้วย
2. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น สามารถศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบกับองค์กรของตนเอง เพื่อสามารถปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจศึกษา เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประกอบการค้นคว้า และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย

(Scope and Limitation of the Study)

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตของศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2. สำหรับคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่วิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาความน่าเชื่อถือ 4 มิติ คือ ความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น (sociability) ความเป็นผู้ไม่เป็นภัย (safety) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) และความคล่องตัว (dynamism) เท่านั้น
3. ผู้ให้ข้อมูล คือ ประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

4. การจัดเก็บข้อมูล ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2546

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลจากประชากรได้ทั้งหมด จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 112 คน
2. ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์

(Definition of Term)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2535 (โกวิทย์ พวงงาม, 2543: 170)

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยการบริหารในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้าน จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน (กรมการปกครอง, 2544: 12)

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น 3 ประเภท ตามระยะเวลาของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (กรมการปกครอง, 2544: 16)

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดตั้งตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. 2538 หลังปี 2540 ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 7 คน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งตามประกาศ ในปี พ.ศ. 2539 และปี พ.ศ. 2540 มีสมาชิกจำนวนไม่เกิน 7 คน ซึ่งมีนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ กำหนด จำนวน 1 คน สมาชิกซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ไม่เกิน 2 คน และสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ไม่เกิน 4 คน

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบล ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหาร 2 คน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

การรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลสำนึก (aware) และมีปฏิกิริยาตอบสนอง (reaction) ต่อสิ่งเร้า โดยปกติเรารับรู้โดยผ่านระบบสัมผัส ซึ่งได้แก่ ระบบ รีเซปเตอร์ (กลุ่มเซลล์ที่รับการกระตุ้น) ใน ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง และกล้ามเนื้อ ขาวสารที่ระบบรับสัมผัสจากสิ่งแวดล้อม จะถูกส่งต่อไปยังสมองเพื่อให้เกิดความรู้สึก เป็นการได้เห็น ได้กลิ่น ได้รส และรู้สึก ร้อน รู้สึกหนาว หรือเจ็บปวด ซึ่งพฤติกรรมความรู้สึก (sensation) นี้ เป็นการตอบสนองขั้นแรกสุดของเรา ต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และสมองก็ตีความสิ่งที่รู้สึกนั้นต่อไปอีกขั้นหนึ่ง เป็นการรับรู้ (perception) ว่าสิ่งที่ได้ยินหรือรู้สึกนั้นคืออะไร (สุปาณี สนิธิรัตน์ อ่างโน วันชัย เลหาเสรีกุล, 2542: 5)

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในปัญหาการวิจัย และสามารถดำเนินการวิจัยในทิศทางที่ถูกต้อง ครอบคลุมประเด็นปัญหาการวิจัยทั้งหมด สำหรับเนื้อหาสาระของการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ คือ

- พันธกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล
- แนวคิดความน่าเชื่อถือ
- มิติและสิ่งบ่งชี้ความน่าเชื่อถือ
- ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- การรับรู้ของปัจเจกบุคคล

พันธกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งประเทศใช้ในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก. ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 และผลของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดระเบียบราชการแผ่นดินอย่างขนานใหญ่ อันเนื่องมาจากการกระจายอำนาจจากรัฐบาลลงสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลครั้งประวัติศาสตร์ (ถาวร ธรรมดา, 2543: 11) เจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจ ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในตำบล และสนองตอบความต้องการของประชาชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้อำนาจในการกำหนดนโยบายการพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการวางผังเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย (สาโรช คัชมาตย์, 2542: 17)

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล เกิดขึ้นจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้ คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ในการให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาและ ให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ (กรมการปกครอง, 2544: 13) และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการ บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนา ตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความ เห็นชอบ รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงิน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ อย่าง น้อยปีละสองครั้ง และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย (กรมการปกครอง, 2544: 17)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลจะต้องทำดังนี้ (กรมการปกครอง, 2544: 19)

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย และภายใต้บังคับแห่ง กฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (กรมการปกครอง, 2544: 19 - 20)

- (1) ให้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร

- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวน

สาธารณะ ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

- (5) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (6) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (7) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (8) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (9) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (10) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (11) การท่องเที่ยว
- (12) การผังเมือง

และอำนาจหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถออกข้อบังคับตำบล เพื่อบังคับใช้แก่ราษฎรในตำบลได้ โดยจะกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนได้ไม่เกิน 500 บาท โดยการออกข้อบังคับตำบลต้องเป็นไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และในการเสนอร่างข้อบังคับตำบลนั้น จะเสนอได้โดยคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (นลินพรณ ไวสีบขาว, 2544: 260)

แนวคิดความน่าเชื่อถือ (credibility)

Hovland et al., 1953 ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 7) ระบุว่า ปัจเจกบุคคลหรือสถาบันที่มีลักษณะความน่าเชื่อถือ จะสามารถมีอิทธิพลให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมของผู้รับข่าว และมีความสามารถในการชักชวนให้ผู้รับข่าวสารเกิดความเชื่อถือในตัวข่าวสารมากกว่า ปัจเจกบุคคลที่มีลักษณะความน่าเชื่อถือต่ำ สำหรับแหล่งของความน่าเชื่อถือนี้ Hovland et al. กล่าวว่าเกิดจากการรับรู้ในความสามารถหรือสมรรถวิสัย และความเป็นผู้นำไว้วางใจของผู้ส่งข่าวสาร ความน่าเชื่อถือนี้มีใช้ลักษณะใดลักษณะหนึ่งของปัจเจกบุคคล เช่น อายุ หรือ เพศ หากแต่ความน่าเชื่อถือเป็นชุดของลักษณะ เช่น ตำแหน่ง หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ความน่าเชื่อถือนี้เป็นชุดของการรับรู้เกี่ยวกับแหล่งข่าวโดยผู้รับข่าว ดังนั้นในการพิจารณาว่าบุคคลใดมีลักษณะความเป็นผู้มีมีความน่าเชื่อถือ จำเป็นจะต้องสอบถามจากผู้รับข่าวสาร มิใช่พิจารณาจากแหล่งข่าวสาร นอกจากนั้น นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 7) ยังได้อ้างถึง Chaplin (1986) ซึ่งให้ความหมายของความน่าเชื่อถือว่าเป็นการรับรู้ของผู้รับข่าวที่มีต่อลักษณะของผู้ส่งข่าว

ในด้านความเป็นผู้ไว้วางใจ หรือเป็นผู้ที่สามารถทำให้ ข่าวสารนั้นมีความน่าเชื่อถือ Rogers and Shoemaker (1971) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 7) ให้ความหมายของความน่าเชื่อถือว่า เป็นระดับของการรับรู้ข่าวสารที่มีต่อแหล่งข่าว หรือช่องทางข่าวสาร (communication source or channel) ในด้านความไว้วางใจและสมรรถวิสัย นอกจากนั้น Burden (1971) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 7 - 8) ยังได้กล่าวอีกว่าความน่าเชื่อถือของผู้เฝ้าการเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข่าวสารของบุคคล และมีอิทธิพลให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติ และความคิดเห็นด้วย

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2532) ใน สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 8) กล่าวไว้ว่า การสื่อสารจะได้ผลนั้น ต้องเริ่มต้นด้วยบรรยากาศแห่งความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ ผู้รับต้องเชื่อถือผู้ให้ข่าวสารหรือแหล่งข่าวสาร จึงจะมีความมั่นใจหรือเต็มใจรับข่าวสารนั้น ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์หรือสถานีวิทยุ ที่เคยเสนอข่าวคลาดเคลื่อน ประชาชนจะไม่เชื่อถือในการเสนอข่าวครั้งต่อไป

นอกจากนี้ Hart et al., 1975 ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) ได้กล่าวว่า แหล่งความน่าเชื่อถือเกิดจากการรับรู้ของผู้ฟังที่มีต่อผู้พูด ซึ่งนำไปสู่การยอมรับหรือไม่ยอมรับในจุดมุ่งหมายของผู้พูดหรือส่งข่าว ความน่าเชื่อถือขึ้นอยู่กับจิตใจและความนึกคิดของผู้ฟัง และอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาและในทำนองเดียวกัน Umayam (1981) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) เน้นถึงความสำคัญของความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าว ในการอำนวยความสะดวกของการยอมรับนวัตกรรมของผู้รับข่าวสาร โดยผ่านกระบวนการเปลี่ยนทัศนคติพฤติกรรม และค่านิยมของผู้รับข่าวสาร ความน่าเชื่อถือนี้ ในทฤษฎีของ Smith (1982) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) ที่เชื่อว่าถ้าบุคคลเป้าหมายรับรู้ถึงความน่าไว้วางใจของผู้ส่งข่าวสารแล้วจะมีผลให้เกิดความน่าเชื่อถือในระดับสูง แล้วจะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลให้ประชาชนผู้รับข่าวสารยอมรับเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ

มิติและสิ่งบ่งชี้ความน่าเชื่อถือ (dimension and indices of credibility)

นักวิชาการสื่อสารหลาย ๆ ท่านได้พยายามระบุถึงมิติต่าง ๆ ของแหล่งความน่าเชื่อถือ Wenburg and Wilmort (1973) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) ที่เสนอแนะว่า แหล่งของความน่าเชื่อถือนี้ประกอบด้วย 3 มิติ ที่แยกออกจากกัน ซึ่งได้แก่ ความประพฤติหรือนิสัย (character) ความเป็นผู้คงแก่เรียน (sagacity) และความเป็นผู้มีไมตรีจิต (goodwill)

ถึงแม้มิติต่าง ๆ ที่ Aristotle ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) ได้ระบุมานั้น จะเป็นสิ่งท้าทายในการพิสูจน์ ซึ่งไม่มีใครปฏิเสธถึงข้อสันนิษฐานที่ระบุว่า ความน่าเชื่อถือมีส่วนประกอบที่มากกว่า 1 มิติ ในการอธิบายถึงปัจเจกบุคคล ที่ได้รับการรับรู้ว่ามี ความน่าเชื่อถือสูงนั้น Wenbrug and Wilmort (1973) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 8) ได้เสนอ มิติต่าง ๆ ที่มีความเป็นรูปธรรมขึ้นมาแทนที่มิติทั้งสามของ Aristotle ซึ่งได้แก่ความเป็นผู้รู้ (knowledgeable) ความซื่อสัตย์ (sincere) ความเป็นผู้มีความเข้าใจ (understanding) ความเป็นผู้เป็นห่วง (concerned) ความเป็นผู้เห็นใจ (impressine) ความเป็นผู้จริงใจ (articulate) ความเป็นผู้ชำนาญ (expert) และความเป็นผู้มีมิตรจิต (friendly)

ส่วน Hovland et al., 1953 ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 9) มีแนวคิดที่ความน่าเชื่อถือนี้ ประกอบด้วยความเป็นผู้ชำนาญหรือความเป็นผู้ที่สมรรถวิสัย มีความน่าไว้วางใจ และมีความตั้งใจต่อผู้รับข่าวสาร ตามการรับรู้ของผู้รับข่าว แนวคิดของ Hovland et al. นี้ นับได้ว่าเป็นกระแสมโนทัศน์ของแนวคิดของ Aristotle กล่าวคือ ความเป็นผู้ชำนาญการ เป็นคำทดแทน ความเป็นผู้แก่เรียนหรือมีคุณวุฒิ ความเป็นผู้นำไว้วางใจ ทดแทนความประพฤติ หรือนิสัย และความตั้งใจทดแทนความเป็นผู้มีมิตรจิต ดังแสดงในภาพที่ 2

มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ			
Aristotle	Intelligence	Character	Goodwill
Hovland et al.	Expertise / Competence	Trust - Worthiness	Intention

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือตามแนวคิดของ Aristotle และ Hovland et al.

นอกจากนั้น Wenbrug and Wilmort (1973) ได้อ้างผลงานของ Andersen ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 9) ที่ระบุถึงแหล่งความน่าเชื่อถือ ซึ่งสามารถวัดได้ใน 2 มิติ คือ การประเมินคุณค่า (evaluation) และความเป็นผู้กระตือรือร้น/คล่องตัว (dynamism) โดย Andersen ได้ค้นพบตัวบ่งชี้ ที่สามารถวัดได้ด้วยมาตรวัด โดยใช้คำศัพท์ สองทาง ดังรายละเอียดที่แสดงข้างล่างนี้

มิติของความน่าเชื่อถือ

1. การประเมินคุณค่า
(evaluation)

2. ความคล่องตัว /
กระฉับกระเฉง
(dynamism)

สิ่งบ่งชี้ / มาตรฐาน / คุณลักษณะที่วัด

ซื่อสัตย์ - ไม่ซื่อสัตย์ ; มีคุณธรรม -

ไม่มีคุณธรรม ; เป็นกลาง - ไม่เป็นกลาง ;

เห็นอกเห็นใจผู้อื่น - ไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ;

ดี - เลว ; เป็นผู้มีเหตุผล - ไม่มีเหตุผล

เป็นผู้สนใจ - ไม่เป็นผู้สนใจ ; แข็งแรง -

อ่อนแอ ; รวดเร็ว - ชักช้า ; เด็ดขาด -

ไม่เด็ดขาด ; ว่องไวตื่นตน - ไม่ตื่นตน

จากสิ่งบ่งชี้ (indices) ที่ Andersen ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 10) ได้ระบุนั้น ในมิติของการประเมินคุณค่า (evaluation) นับว่ามีความคล้ายคลึงกับมิติความเป็นผู้คงแก่เรียน (sagacity/intelligence) และมิติความประพฤติหรือนิสัย (character) ของ Aristotle สำหรับมิติความคล่องตัว/กระฉับกระเฉง (dynamism) นั้น เป็นอีกมิติหนึ่งที่ Andersen ได้เพิ่มเติมขึ้น ดังแสดงรายละเอียดในภาพที่ 3

มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ				
Aristotle	Intelligence	Character	Goodwill	
Hovland et al.	Expertise / Competence	Trust - Worthiness	Intention	
Andersen	Evaluation			Dynamism

ภาพที่ 3 แสดงสิ่งบ่งชี้มิติของความน่าเชื่อถือตามแนวทางวิจัยของ Andersen เปรียบเทียบกับ มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือตามแนวคิดของ Aristotle and Hovland et al. ที่มา นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 10)

สำหรับ Berlo, Lemart and Mertz (1969 -1970) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535:11) ซึ่งได้ศึกษามิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ เพื่อประเมินการยอมรับของผู้รับข่าวที่มีต่อแหล่งของข่าวสารนั้น Berlo et al. ได้แยกมิติของความน่าเชื่อถือออกเป็น 3 มิติเช่นกัน โดยใช้คำว่าความรู้สึกไม่ปลอดภัย (safety) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) และความคล่องตัว/ความกระฉับกระเฉง (dynamism) เมื่อพิจารณารายละเอียดของมิติความรู้สึกปลอดภัยแล้ว

พบว่ามีความคล้ายคลึงกับมิติความประพฤติหรือนิสัยของ Aristotle และความน่าไว้วางใจของ Hovland et al. รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของมิติการประเมินคุณค่าของ Andersen และในทำนองเดียวกัน มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิมีความคล้ายคลึงกับความเป็นผู้คงแก่เรียน ของ Aristotle และ ความเป็นผู้ชำนาญการหรือมีสมรรถวิสัยที่เสนอโดย Hovland et al. อีกทั้งเป็นอีกส่วนหนึ่งของการประเมินคุณค่าของ Andersen สำหรับมิติความเป็นผู้มีพลังคล่องตัวนั้น ได้จำลองแบบมาจาก มิติความคล่องตัว (dynamism) ของ Andersen ดังรายละเอียดแสดงในภาพที่ 4

มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ				
Aristotle	Intelligence	Character	Goodwill	
Hovland et al.	Expertise / Competence	Trust - Worthiness	Intention	
Andersen	Evaluation		-	Dynamism
Berlo et al.	Qualification	Safety	-	Dynamism

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบแนวคิดของ Berlo et al. กับแนวคิดของ Aristotle, Hovland et al. และ Andersen เกี่ยวกับมิติต่างๆ ของความน่าเชื่อถือ

ที่มา นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 11)

สำหรับสิ่งบ่งชี้และมาตรวัดคุณลักษณะความน่าเชื่อถือนั้น Berlo et al. ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 12) ได้นำเสนอไว้ดังนี้

มิติความน่าเชื่อถือ

1. ความรู้สึกไม่เป็นภัย
(safety)

2. ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ
(qualification)

สิ่งบ่งชี้ / มาตรวัด / คุณลักษณะ

ปลอดภัย - ไม่ปลอดภัย ; ยุติธรรม -

ไม่ยุติธรรม ; ใจดี - ดุร้าย ;

ซื่อสัตย์ - ไม่ซื่อสัตย์ ;

ชำนาญการ - ไม่ชำนาญการ ;

มีคุณวุฒิ - ไม่มีคุณวุฒิ ;

มีความรอบรู้ - ไม่มีความรอบรู้ ;

มีประสบการณ์ - ไม่มีประสบการณ์

3. ความคล่องตัว / กระฉับกระเฉง (dynamism)

แข็งขันเด็ดขาด - อ่อนโยน ;
หนักแน่น - ลังเล ; กระฉับกระเฉง -
อ่อนล้า ; ตื่นตน - ไม่ตื่นตน ;
มีความกล้า - ขี้อาย

นอกจากนั้น Berlo et al. ยังได้ให้ข้อเสนอว่า มิติความรู้สึกไม่เป็นภัย (safety) นี้จะเป็นเรื่องประกันว่า ผู้นำเสนอข่าวจะสามารถเข้าถึงผู้รับข่าวได้ ถ้าผู้รับข่าวรับรู้ว่าผู้ส่งข่าวไม่เป็นภัย (รู้สึกปลอดภัยในตัวผู้ส่งข่าว) เป็นมิตร และซื่อสัตย์ ผู้รับข่าวจะเกิดความไว้วางใจในตัวผู้ส่งข่าว และบังเกิดความไว้วางใจในตัวผู้ส่งข่าว และเชื่อสิ่งที่ผู้ส่งข่าวกล่าวถึง ในขณะเดียวกัน ถ้าผู้รับข่าวรับรู้ว่าผู้ส่งข่าวไม่มีความยุติธรรม หยาดคายและไม่ซื่อสัตย์ ผู้รับข่าว จะบังเกิดความไม่ไว้วางใจในตัวผู้ส่งข่าวและเนื้อหา และจะต่อต้านในเนื้อหาข่าวนั้น ๆ

สำหรับมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) นั้น สะท้อนถึงความสามารถหรือความเป็นผู้ชำนาญในเนื้อหาวิชาที่ผู้ส่งข่าวกำลังกล่าวถึง ถ้าผู้รับข่าวเกิดการรับรู้ ผู้ส่งข่าวมีลักษณะเป็นผู้ชำนาญการ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ และมีพลังทักษะแล้ว ผู้ส่งข่าวจะบังเกิดความน่าเชื่อถือ และผู้รับข่าวจะเชื่อในเนื้อหาผู้ส่งข่าวกล่าวถึง ในขณะเดียวกันผู้รับข่าว รับรู้ว่าผู้ส่งข่าวไม่มีความชำนาญและไม่มีความประสบการณ์ และผู้ส่งข่าวจะได้รับความไม่น่าเชื่อถือจากผู้รับข่าวเช่นกัน

ในมิติความคล่องตัว (dynamism) ตามแนวคิดของ Berlo et al. ใน นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 13) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้รับข่าวรับรู้ว่า ผู้ส่งข่าวมีความเด็ดขาด/แข็งขัน ต่อสู้ ตื่นตน และกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือในระดับสูงในมิตินี้ แต่ถ้าผู้ส่งข่าวมีลักษณะอ่อนล้า อ่อนไหว ลังเล และขี้อาย ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือระดับต่ำในมิตินี้เช่นกัน

ดังเป็นที่ประจักษ์นี้แล้วว่า นักวิชาการด้านสื่อสารหลายท่าน ได้ใช้มิติหลายมิติในการตัดสินใจความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าว ซึ่งในทำนองเดียวกัน Cronkhite (1969) ใน นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 13) ได้ระบุถึงลักษณะของผู้ส่งข่าว ที่ผู้ฟังหรือผู้รับข่าวนำมาพิจารณา ในการประเมินความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าว ซึ่งได้แก่ ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) ความคล่องตัว/กระฉับกระเฉง (dynamism) ความมีสมรรถวิสัย (competence) ความรู้จักมักคุ้น (sociability) การประเมินคุณค่า (evaluation) ความเห็นพ้องต้องกัน (agreeableness) มีความ

เปิดเผย (extroversion) อารมณ์ดี (emotional) ความมั่นคง (stability) ความเป็นธรรม (conscientiousness) พฤติกรรม (culture) มีความตรงไปตรงมา (objectivity) และมีความคล้ายคลึง (identification) กับผู้ฟัง แต่อย่างไรก็ตามนักวิชาการเหล่านั้น อาจมีแนวความคิดในการประเมินลักษณะของความน่าเชื่อถือเหล่านี้ไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัญหาวิจัย เนื้อหาสาระ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความน่าเชื่อถือนี้เป็นประสบการณ์ในลักษณะหลากหลายมิติ (multidimensional phenomenon)

Hart et al., 1975 ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 13) ได้ระบุถึงมิติต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของความน่าเชื่อถือในแนวคิดของตนเองว่า ประกอบด้วย 7 มิติด้วยกัน คือ ความมีอำนาจ (power) สมรรถวิสัย (competence) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) มีมิตรจิต (goodwill) อุดมคติ (idealism) ความคล้ายคลึง (similarity) และความคล่องตัว/กระฉับกระเฉง (dynamism) นอกจากนั้น Hart et al. ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การรับรู้ของผู้ฟังที่มีต่อผู้ส่งข่าวมิติใดมิติหนึ่ง ไม่สามารถสรุปถึงมิติอื่น ๆ ของความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าวอีก 6 มิติได้ แต่จำเป็นจะต้องวัดในทุกมิติของความน่าเชื่อถือ แต่อย่างไรก็ตามมิติต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีความแตกต่างกันไป ตามปรากฏการณ์ในแต่ละสถานการณ์

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวความคิดน่าเชื่อถือของนักทฤษฎีทางการสื่อสารได้ระบุนั้น จะพบว่า นักทฤษฎีแต่ละท่าน มีแนวความคิดเกี่ยวกับมิติ ที่เป็นองค์ประกอบของความน่าเชื่อถือ ของผู้ส่งข่าวที่แตกต่างออกไป ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าว ในสถานการณ์ของประเทศต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (southeast asian countries) เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัด ในมิติของความน่าเชื่อถือที่ควรศึกษา และเกิดกรอบแนวคิดในการวิจัยอย่างสมบูรณ์ (นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล, 2535: 14)

ในปี ค.ศ. 1976 Canedo ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 14) ได้วิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมในทรศนะของชาวนา ในสถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ โดยจำลองมิติความน่าเชื่อถือของ Berlo et al. มาใช้ในการวิจัย และได้เพิ่มมิติความรู้รักมักคุ้น (sociability) ที่ Canedo คาดว่ามีความสำคัญในสภาพของประเทศฟิลิปปินส์

อีกมิติหนึ่งเข้าด้วยกัน รวมเป็น 4 มิติ ซึ่งมีจำนวนตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 32 ลักษณะ หรือตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดในแต่ละมิติดังนี้ คือ

1. มิติความไม่เป็นภัย ได้แก่ น่าไว้วางใจ จริงใจ มีความเป็นมิตร ยุติธรรม ซื่อสัตย์ ใจกว้าง และมีค่านิยมที่เหมือนกัน
2. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ได้แก่ เป็นผู้ชำนาญการ มีทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ มีอำนาจทางราชการ สถานภาพทางสังคม และสถานภาพทางการศึกษาที่สูง
3. มิติความคล่องตัว ได้แก่ มั่นใจตนเอง ต่อดู เปิดเผย บากบั่น มีความกล้า ตื่นตน กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว
4. มิติความรู้จักมักคุ้น ได้แก่ หาพบบ่าย มีผู้ผ่อนปรน สนุกสนาน/มีอัธยาศัย อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับขับสู้ และยิ้มแย้มแจ่มใส

ผลการวิจัย ความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมตามการรับรู้ของชาวนานี้ พบว่า พนักงานส่งเสริมที่มีความน่าเชื่อถือ ควรมีลักษณะความรู้จักคุ้นเคยเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ความไม่เป็นภัย ความคล่องตัว และความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่า ในสถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์นั้น เกษตรกรต้องการพนักงานส่งเสริมที่มีลักษณะ เป็นผู้ที่รู้จัก คนง่าย ไม่ถือตัว มีอัธยาศัย ให้อภัยต้อนรับขับสู้ ยิ้มแย้ม และไม่ถือโกรธผู้อื่น มากกว่าลักษณะใน มิติอื่น

ในสภาพทางสังคมของประเทศมาเลเซียนั้น Ismail (1979) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 15) ได้ศึกษาลักษณะความน่าเชื่อถือของนักพัฒนา หรือผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในทหระณะของบุคคลเป้าหมาย โดยใช้มิติความน่าเชื่อถือ 4 มิติ ของ Canedo ที่ใช้ ประเมิน ลักษณะความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมในประเทศฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยของ Ismail พบว่า มิติความน่าเชื่อถือที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมี ในทหระณะของผู้รับการเปลี่ยนแปลง หรือ ประชาชน คือ มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิเป็นมิติแรก รองลงมาตามลำดับ คือ มิติความคล่องตัว ความไม่เป็นภัย และความรู้จักมักคุ้น

ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ ในแต่ละมิติของความน่าเชื่อถือนั้น Ismail (1979) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 15) พบว่าการรับรู้ของประชาชน ในมิติความคล่องตัว แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากมิติความรู้จักมักคุ้น ส่วนมิติอื่น ๆ ของความ น่าเชื่อถือนั้น ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ผลการวิจัย

ดังกล่าว Ismail สรุปว่า ประชาชนผู้รับข่าวมีการรับรู้ ในมิติความคล่องตัวของพนักงานพัฒนา แตกต่างไปจากมิติอื่น ๆ และความคล่องตัวเป็นมิติที่สำคัญกว่ามิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย

ในกรณีเดียวกัน Sooksomrit (1987) ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 15 - 16) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ชุมชนในประเทศไทย ตามการรับรู้ของบุคคล เป้าหมาย ในมิติต่าง ๆ 4 มิติของความน่าเชื่อถือ โดยแต่ละมิติตัวบ่งชี้ หรือลักษณะต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือมีดังนี้ คือ

1. มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะการหาพบง่าย เป็นผู้ผ่อนปรน มีอัธยาศัย อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับขับสู้ และยิ้มแย้มแจ่มใส
2. มิติความน่าไว้วางใจ ซึ่งได้แก่ ไม่เป็นภัย (รู้สึกปลอดภัย) จริงใจ มีไม่ตริจิต ยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีความคล้ายคลึงกัน ศาสนาเดียวกัน และใจกว้าง
3. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ได้แก่ ความเป็นผู้ชำนาญการ มีทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ มีอำนาจทางราชการ วุฒิภาวะ ตำแหน่งสูง และการศึกษาสูง
4. มิติความคล่องตัว ได้แก่ มั่นใจตนเอง ต่อสู้ เปิดเผย บากบั่น มีความกล้า ตื่นตน กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว

ผลการวิจัยของ Sooksomrit พบว่า เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ที่ได้รับความน่าเชื่อถือจากบุคคลเป้าหมายนั้น ควรมีลักษณะความคล่องตัวเป็นลำดับแรก รองลงมาตามลำดับคือ เป็นผู้รู้จักมักคุ้น มีคุณวุฒิ และมีความน่าไว้วางใจ กล่าวคือ บุคคลเป้าหมายจะให้การยอมรับ และเชื่อในวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ก็ต่อเมื่อ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่นำข่าวไปเสนอนั้น ต้องเป็นบุคคลที่มีความคล่องตัว กระฉับกระเฉง และจะต้องเป็นบุคคลที่ตื่นตนอยู่เสมอ มีความขยันบากบั่นในการทำงาน รวมทั้งมีความกล้า และเปิดเผย (ไม่มีลัทธิลัทธิ) มากกว่าลักษณะต่าง ๆ ในมิติอื่น

ในการทดสอบ ความแตกต่างการรับรู้ของบุคคลเป้าหมาย ต่อความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในแต่ละมิตินั้น Sooksomrit พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยพบว่า (1) ความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นแตกต่างไปจากความเป็นผู้นำไว้วางใจ และความคล่องตัว (2) ความน่าไว้วางใจแตกต่างกับความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และความคล่องตัว (3) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิแตกต่างกับความคล่องตัว ส่วนความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นนั้น พบว่าไม่มีความแตกต่างกับความเป็นผู้มีคุณวุฒิแต่อย่างใด

ในกรณีเดียวกัน นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 49 - 50) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมการเกษตร ตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้นำในจังหวัดเชียงใหม่ ในมิติต่าง ๆ 4 มิติของความน่าเชื่อถือ โดยแต่ละมิติตัวบ่งชี้หรือลักษณะต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือมีดังนี้ คือ

1. มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ประกอบด้วยลักษณะ หรือสิ่งบ่งชี้ดังนี้ ลักษณะการหาพบง่าย เป็นผู้อ่อนปรน มีอัธยาศัย อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับขับสู้ ยิ้มแย้มแจ่มใส และเข้าใจผู้อื่น
2. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ได้แก่ มีความชำนาญ มีทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ มีอำนาจหน้าที่ และมีความรู้ดี (การศึกษาสูง)
3. มิติความไม่เป็นภัย ได้แก่ น่าไว้วางใจ จริงใจ มีตรไมตรี ยุติธรรม ซื่อสัตย์ ใจกว้าง พุดภาษาท้องถิ่น และเป็นคนพื้นเพเดียวกัน
4. มิติความคล่องตัว ได้แก่ ลักษณะมั่นใจตนเอง ต่อสู้ เปิดเผย บากบั่น มีความกล้า ตื่นตน กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว

ผลการวิจัยของ นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 49) พบว่า พนักงานส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับความน่าเชื่อถือจากบุคคลเป้าหมายมีลักษณะความรู้จักมักคุ้นเป็นลำดับแรก รองลงมาตามลำดับคือเป็นผู้มีความคล่องตัว มีคุณวุฒิ และมีความไม่เป็นภัย กล่าวคือเกษตรกรผู้นำจะให้การยอมรับและเชื่อถือในวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ก็ต่อเมื่อเจ้าพนักงานส่งเสริมการเกษตรที่น่าเข้าไปเสนอนั้น ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้จักมักคุ้น เป็นผู้พบหาง่าย เป็นผู้อ่อนปรน มีอัธยาศัยดี อ่อนโยน ให้อภัย เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ต้อนรับขับสู้ดี รวมถึงมีความเข้าใจผู้อื่นมากกว่าลักษณะต่าง ๆ ในมิติอื่น

ในการทดสอบ ความแตกต่างการรับรู้ของบุคคลเป้าหมายต่อความน่าเชื่อถือ ของพนักงานส่งเสริมการเกษตร ในแต่ละมิตินั้น นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล พบว่า มิติความน่าเชื่อถือแต่ละมิติ คือ ความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ความไม่เป็นภัย ความมีคุณวุฒิ และความคล่องตัวของพนักงานส่งเสริมการเกษตรนั้น เกษตรกรผู้นำมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

ในทำนองเดียวกัน สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 66) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบล ตามการรับรู้ของเกษตรกร ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในมิติต่าง ๆ 4 มิติ เช่นเดียวกับ นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 22) ผลการวิจัยของ สุวรรณี ศิริวรรณหอม

พบว่า เกษตรกรในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จะให้การยอมรับและความน่าเชื่อถือต่อเกษตรกรตำบล ที่มีลักษณะเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยเป็นอันดับแรก รองลงมาตามลำดับ คือ ความไม่เป็นภัย ความคล่องตัว และความเป็นผู้มีคุณวุฒิ กล่าวคือ เกษตรกรจะให้การยอมรับ และความน่าเชื่อถือเกษตรกรตำบล ที่มีลักษณะเป็นผู้มีอัธยาศัย ใจคอดี คุยสนุก หาพบบ่าย ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นผู้อ่อนปรนโอนอ่อน เข้าใจผู้อื่น (เกษตรกร) ให้อภัย และให้การต้อนรับขับสู้ในยามที่เกษตรกรไปพบปะ

ผลการทดสอบ ความแตกต่างในการรับรู้ของเกษตรกร ต่อความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในแต่ละมิตินั้น สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 67) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยพบว่า (1) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยแตกต่างไปจากความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (2) ความไม่เป็นภัย แตกต่างไปจากความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (3) ความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ แตกต่างไปจากความคล่องตัว (4) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยแตกต่างไปจากความคล่องตัว ส่วนความเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่มีความแตกต่างกับความคล่องตัว และความรู้จักคุ้นเคยไม่มีความแตกต่างกับความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือแต่อย่างใด

ในทางตรงกันข้าม นคร โฆษขุนพันธ์ (2537: 78-79) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของนักวิชาการเกษตรตามการรับรู้ของเกษตรกรตำบลในจังหวัดอุดรธานีในมิติต่าง ๆ 4 มิติ เช่นเดียวกับนำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535: 22) ผลการวิจัยของ นคร โฆษขุนพันธ์ พบว่าเกษตรกรตำบลในจังหวัดอุดรธานี จะให้การยอมรับและความน่าเชื่อถือต่อนักวิชาการเกษตร ที่มีลักษณะความเป็นผู้มีคุณวุฒิเป็นลำดับแรก รองลงมาตามลำดับคือความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ความคล่องตัว ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยและความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือเกษตรกรตำบลจะให้การยอมรับและความน่าเชื่อถือต่อนักวิชาการเกษตรที่มีลักษณะเป็นผู้มีความชำนาญ มีทักษะดี มีความรอบรู้ และประสบการณ์ดี ตลอดจนความมีอำนาจหน้าที่ และการศึกษาสูง

ในการทดสอบ ความแตกต่างการรับรู้ของเกษตรกรตำบล ต่อความน่าเชื่อถือของนักวิชาการเกษตรในแต่ละมิตินั้น นคร โฆษขุนพันธ์ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยพบว่า (1) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยแตกต่างไปจากความคล่องตัว (2) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยแตกต่างไปจากความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ (3) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย แตกต่างไปจากความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (4) ความคล่องตัว แตกต่างไปจากความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ (5) ความไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ แตกต่างไปจากความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และ (6) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ แตกต่างไปจากความคล่องตัว

จากผลการวิจัย เกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง ของนักวิจัยในแต่ละประเทศ ของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น พอสรุปได้ว่า นักวิจัยและนักทฤษฎีหลายท่าน ยอมรับตรงกันว่า ความน่าเชื่อถือเป็นปรากฏการณ์ในลักษณะหลากหลายมิติ (multidimensional phenomenon) และแตกต่างกันไปในแต่ละสภาพการณ์ โดยสภาพความเป็นจริงแล้ว พบว่า ความน่าเชื่อถือนี้แตกต่างกันไปในผู้รับข่าวแต่ละคน แต่ละเวลา แต่ละเนื้อหา และแต่ละสถานการณ์ ซึ่งผลการวิจัยของ Canedo (1976), Ismail (1979) และ Sooksomrit (1987) ใน นำชัย หนูผล และ สุนิลา หนูผล (2535: 16) ที่พบว่า ความเข้มข้นของการรับรู้ของผู้รับข่าว ในแต่ละมิติของความน่าเชื่อถือมีความแตกต่างกัน เนื่องจากผู้รับข่าว สถานที่ สภาพการณ์ และวัฒนธรรมที่ต่างกัน

การรับรู้ของปัจเจกบุคคล

การรับรู้ คือ ขบวนการประมวลและตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ที่ได้จากการรู้สึก การรู้สึกเกิดจากการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึก ซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง (รัชนี นพเกตุ, 2539: 1) ส่วน สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2532: 96) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า หมายถึงกระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่ได้รับสัมผัส การแปลความจะเกิดขึ้นที่สมองใหญ่ ทำให้เข้าใจสารที่รับเข้ามาเมื่อมีการสัมผัส เป็นกระบวนการต่อเนื่องมาจากการสัมผัสให้เนื้อเดียวกันกับการทำงานของความคิด และความจำ ซึ่งเป็นผลต่อการจัดกระทำของอินทรีย์ ในทำนองเดียวกัน สุชา จันทรโณม (2536: 119) ให้ความหมายของการรับรู้ คือ การตีความหมายจากการรับสัมผัส (sensation) ในการรับรู้ นั้นเราไม่เพียงแต่มองเห็น ได้ยิน หรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่เราต้องรับรู้ได้ว่า วัตถุหรือสิ่งที่เรารับรู้นั้นคืออะไร มีรูปร่างอย่างไร อยู่ทิศใด ไกลกว่าเรามากน้อยแค่ไหน เป็นต้น ทั้งหมดที่เราบอกได้นี้ เป็นการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในการรับสัมผัส ส่วน ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538: 110) ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้ คือ การรู้จำสิ่งต่าง ๆ ภาวะต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเร้ามาทำปฏิกิริยากับตัวเรา เป็นการแปลการสัมผัสให้มีความหมายขึ้น เกิดเป็นความรู้สึกเฉพาะตัวสำหรับบุคคลนั้น ๆ นอกจากนั้น ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2539: 63) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า หมายถึง อาการสัมผัสที่มีความหมาย และการรับรู้เป็นการแปล หรือการตีความ แห่งการสัมผัส ที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย อันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน ในทิศทางเดียวกัน ถวิล ธาราโภชน (2540: 74) ได้กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการจัดรวบรวมและตีความของสัมผัสนั้น ส่วน กันยา สุวรรณแสง (2538: 127) ระบุว่า การรับรู้ คือ การใช้ประสบการณ์เดิม แปลความหมายสิ่งเร้าที่ผ่านประสาทสัมผัส แล้วเกิด

ความรู้สึก ระลึกถึงความหมายว่าเป็นอะไร ซึ่ง จำเนียร ช่วงโชติ (2532: 3) กล่าวสนับสนุนว่า การรับรู้ คือการสัมผัสที่มีความหมาย (sensation) การรับรู้เป็นการแปล หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับ ออกเป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย หรือที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งในการแปลหรือตีความนี้ จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิม ความรู้เดิม หรือความจัดเจนที่มีมาแต่หนหลัง ถ้าไม่มีความรู้เดิมก็ดี หรือลืมเรื่องนั้น ๆ เสียแล้วก็ดี ก็จะไม่มีการรับรู้กับสิ่งเร้านั้น ๆ จะมีก็แต่เพียงการสัมผัสกับสิ่งเร้า เท่านั้น ในทำนองเดียวกัน นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ (2535: 41) ระบุว่า การรับรู้เป็นกระบวนการภายใน ที่บุคคลตีความหมายต่อสิ่งที่สัมผัสว่าเป็นอะไร หรือมีความหมายว่าอย่างไร ซึ่ง นรินทรชัย พัฒนพงศา (2531: 143) ได้ให้ความหมายว่า การรับรู้หมายถึง กระบวนการที่คนเราได้รับทราบเกี่ยวกับสิ่งเร้า โดยใช้ประสาทรับรู้ เช่น ตา หู จมูก ลิ้น สัมผัส เป็นเครื่องมือประกอบกับกรอบแห่งการอ้างอิง ในการตีความหมายให้บุคคลได้ทราบ กรอบแห่งการอ้างอิงนี้มีอิทธิพลสำคัญให้บุคคลมีการรับรู้ต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิล ธาราโรจน์ (2540: 77) ได้กล่าวสนับสนุนอีกว่า อย่างไรก็ตามเมื่อมีความรู้สึกเกิดขึ้นจากอวัยวะในการรับความรู้สึก อันได้แก่ ตา หู หรืออื่น ๆ และถ้าการรู้สึกนั้นมีการตีความว่า การรู้สึกที่เกิดขึ้นคืออะไร นั่นถือว่ามีารรับรู้เกิดขึ้นแล้ว คือรู้ว่สิ่งนั้นคืออะไร แต่บุคคลจะรับรู้ได้มากนักน้อยเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบ อาทิเช่น การใส่ใจ (attention) การใส่ใจเลือก (selective attention) หรือการเลือกที่จะรับรู้ (selective perception) ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันไปของแต่ละบุคคล ซึ่งเรียกว่า ภาวะของผู้รับรู้ (state of the perceiver) และองค์ประกอบที่ตามมาก็คือ ประสบการณ์เดิม ที่จะช่วยบุคคลในการวิเคราะห์ พิจารณา และไตร่ตรอง ในสิ่งที่รับรู้จากการสัมผัส ส่วนประกอบสุดท้ายก็คือ ลักษณะของสิ่งเร้า (stimulus characteristics) ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลได้พบได้เห็น ได้รู้สึก และจะทำให้บุคคลเกิดการใส่ใจ (attention) เช่น ขนาด (size) ความเข้ม (intensity) หรือการเคลื่อนไหว (movement)

การรับรู้ของปัจเจกบุคคล (person perception) หมายถึง การรับรู้ หรือ ยอมรับบุคคลอื่น ตามลักษณะของบุคลิภาพของเขา นั่นคือ นอกจากเราจะรับรู้บุคคลอื่นในด้านร่างกายว่ามีขนาดสูง ต่ำ ดำ ขาว อ้วน ผอม อย่างไรแล้ว เราจะต้องรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะภายในของเขาอีกด้วย อันได้แก่ ความรู้ ความสามารถของบุคคล ความคิดเห็น และทัศนคติ ความรัก ความซื่อสัตย์ ลักษณะนิสัย ตลอดจนอารมณ์ของเขาอีกด้วย การรับรู้บุคคลจึงเป็นการรับรู้บุคลิภาพ ของแต่ละคนนั่นเอง สุรางค์ จันทร์ธอม (2529) อ้างใน นคร โฆษกุลนันท์ (2537: 21) ในขณะที่ บุญเดิม พันรอบ (ไม่ระบุปีที่พิมพ์) อ้างใน นคร โฆษกุลนันท์ (2537: 21) ได้

กล่าวถึงการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่นว่า การรับรู้ของมนุษย์ที่มีต่อบุคคลอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบวิธีการ และปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์การ มีลักษณะเด่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. มนุษย์จะจำแนกความแตกต่างในการรับรู้สิ่งของวัตถุ และการรับรู้บุคคลรอบตัวบุคคลที่ถูกรับรู้ จะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล ทางด้านใดด้านหนึ่งต่อความรู้สึกของผู้รับ ส่วนวัตถุอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการรับรู้ของมนุษย์

2. ในขณะที่บุคคลสังเกตคนอื่น ๆ อยู่ นั้น บุคคลจะมีแนวโน้มรับรู้คนอื่นที่มีลักษณะเหมือนตนเอง บุคคลจะแสดงคุณลักษณะของตนเองออกมา เพื่อให้คนอื่นสังเกตเห็นจากการสังเกตคนอื่นเท่านั้น

3. เกือบจะทุกครั้งที่มีมนุษย์รับรู้บุคคลอื่น อาจเกิดขึ้นเนื่องจากมีความประทับใจครั้งแรกเมื่อพบเห็น แม้ไม่เคยพบเห็นหรือรู้จักกันมาก่อน ก็จะมี ความประทับใจเกิดขึ้น

4. การรับรู้ของบุคคลมักไม่เปลี่ยนแปลง

5. การรับรู้ที่เกิดขึ้นเหล่านั้นจะดีหรือเลว ใจร้อนหรือเยือกเย็น หรือลักษณะอื่น ๆ มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ในอดีต ตามแบบที่บุคคลนั้นเคยรับรู้

6. การรับรู้ที่เกิดจากความประทับใจ เป็นการรับรู้ครั้งสุดท้าย และเป็น การรับรู้ที่มั่นคงกว่าครั้งอื่น ๆ

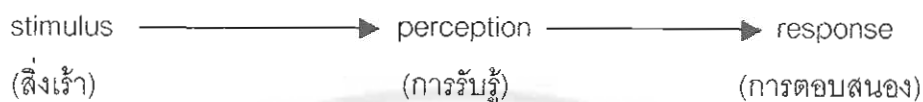
7. การรับรู้อาจลำเอียงได้ ถ้าผู้รับรู้ได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม กลุ่มมีอิทธิพลต่อการรับรู้บุคคลมากที่สุด ถ้ากลุ่มลงความเห็นว่ามีดี บุคคลก็จะคล้อยตามไปว่ามีดีด้วย

8. ตำแหน่งหน้าที่ และบทบาทที่บุคคลแสดงอยู่ จะมีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นในการรับรู้บุคคลอื่น

9. วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มสังคม มีอิทธิพลเหนือการรับรู้ของบุคคลมาก ทำให้บุคคลมีความลำเอียงในการรับรู้บุคคลอื่นทั้งหมด โดยเฉพาะบุคคลที่มีเชื้อชาติ ศาสนา หรือเป็นคนที่มีเพศต่างจากตนเอง

มนุษย์แต่ละคนมักมีการรับรู้ (perception) ในสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน การที่มนุษย์สามารถที่จะรับรู้ หรือมีปฏิกิริยาตอบโต้สนองสิ่งภายนอกได้ดี หรือได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งสองประการด้วยกัน คือ ประการแรก ขึ้นอยู่ประสบการณ์ที่ผ่านมา ประการที่สอง ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความสนใจของมนุษย์ในขณะนั้น นอกจากสิ่งสำคัญสองประการนี้แล้ว การรับรู้ยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และลักษณะของสิ่งเร้าอีกด้วย โสภา ชูพิกุลชัย (2514) อ้างใน สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 18)

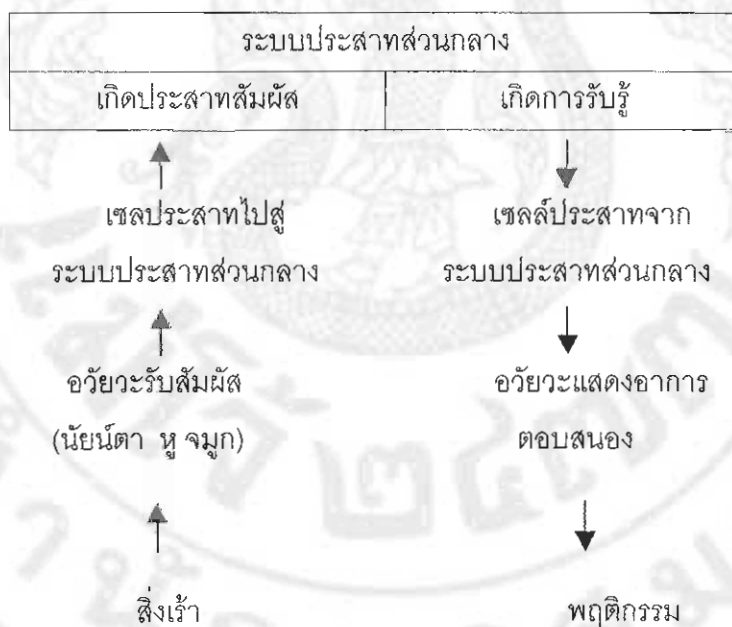
ในแง่ของพฤติกรรมของการรับรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดแทรกอยู่ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง ดังภาพข้างล่างนี้ (สุชา จันทรโธม, 2536: 119)

ภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการรับรู้ของปัจเจกบุคคล

การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญมาก ซึ่งทำให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายพฤติกรรมได้มากขึ้น

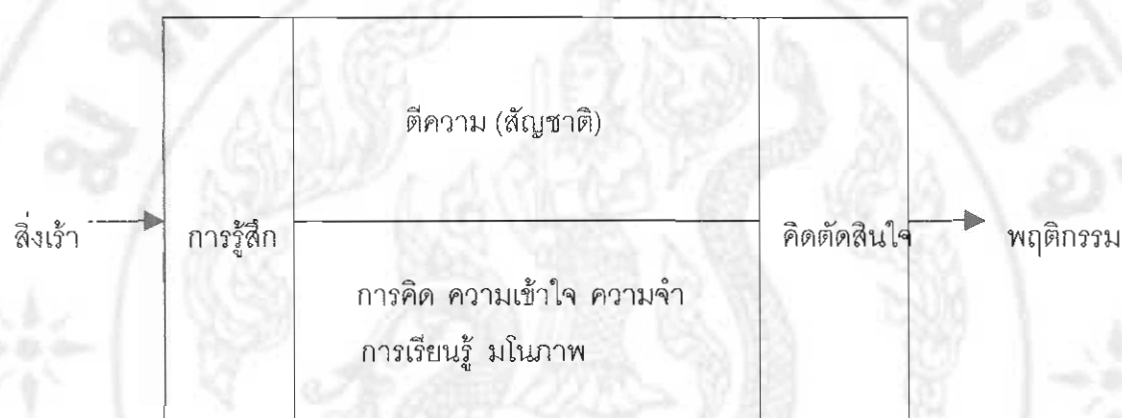
Vernon ใน ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2535: 119) ได้แสดงภาพการรับรู้ของบุคคลไว้ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงการส่งออกข้อมูลไปยังระบบประสาทส่วนกลาง เพื่อแปลข้อมูลส่งกลับออกเป็นคำสั่ง ให้มีการแสดงพฤติกรรม (ปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้า)

ถ้าเราสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา แน่นอนว่าเราจะต้องพบกับบุคคล สัตว์ สิ่งของ ปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้วัดเป็นสิ่งเร้า (stimulus) ที่เราทุกคนจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ไม่เวลาใดก็เวลาหนึ่ง นักจิตวิทยาเชื่อว่า บุคคลเข้าติดต่อกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าว โดย

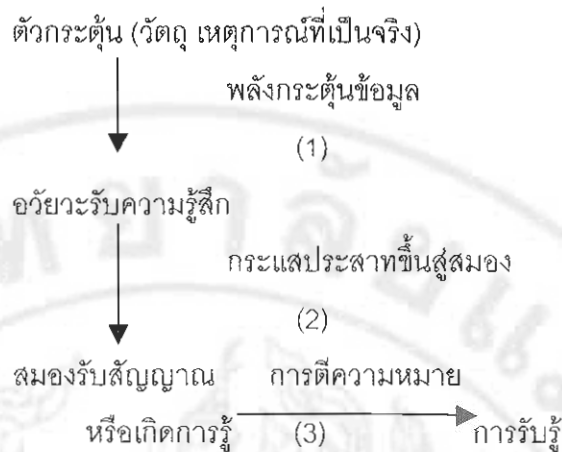
ผ่านกระบวนการอันหนึ่ง คือ การรับรู้ (perception) ซึ่งการรับรู้เป็นกระบวนการที่มีระดับตั้งแต่
ง่ายที่สุด จนถึงซับซ้อนที่สุด จนยากแก่การเข้าใจ (สุรางค์ จันทร์โสม, 2529: 119) ส่วน ลาดทองใบ
ภูอภิรมย์ (2535: 117) ระบุว่า ลักษณะสำคัญของกระบวนการรับรู้ ประกอบด้วย การจัดหมวดหมู่
ของสิ่งเร้า และเน้นความคงที่ของสิ่งเร้า และ กันยา สุวรรณแสง (2538: 128) กล่าวเพิ่มเติมว่า
กระบวนการของการรับรู้ เป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างการคิด (thinking) ความเข้าใจ
(understanding) การรู้สึก (sensing) ความจำ (memory) การเรียนรู้ (learning) การตัดสินใจ
(decision making) และการแสดงพฤติกรรม ดังภาพที่ 7

กระบวนการภายนอก → กระบวนการภายใน → กระบวนการแสดงออก
 สิ่งเร้า → การรับรู้ → ปฏิกิริยาตอบสนอง

ภาพที่ 7 แสดงกระบวนการรับรู้

รัชนี นพเกตุ (2539: 2) ได้แสดงภาพกระบวนการรับรู้ของบุคคลไว้ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 แสดงกระบวนการรับรู้ของบุคคล

จำเนียร ช่างโชติ (2532: 3 - 9, 71 - 73) ได้กล่าวว่า กระบวนการรับรู้จะต้องประกอบด้วย

1. อาการสัมผัส หมายถึง อาการที่อวัยวะรับสัมผัสได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวกาย รับสิ่งเร้าผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะสัมผัสต่าง ๆ แล้วส่งไปเป็นประสบการณ์ทางสมองเพื่อให้เกิดเป็นการรับรู้ต่อไป ถ้าอวัยวะสัมผัสบกพร่องไป สมรรถภาพในการรับรู้ก็จะลดน้อยตามไปด้วย อวัยวะสัมผัสจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญอันหนึ่งของการรับรู้

2. ชนิด และธรรมชาติของสิ่งที่มาเร้า จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คนเราได้รับรู้รวมไปถึงการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมสะสมกันเรื่อยมา เมื่อคนเราสัมผัสสิ่งเร้าที่ประกอบด้วยคุณสมบัติหลาย ๆ อย่าง ถ้าเราสามารถแยกสิ่งเร้าออกจากกันว่าอะไรเป็นอะไรแล้ว ก็จะทำให้การรับรู้ในสิ่งเร้านั้น ๆ ของคนเราแจ่มแจ้งขึ้น

3. การแปลความหมายจากอาการสัมผัสได้ดี และถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับ

3.1 สติปัญญา หรือ ความเฉลียวฉลาด

3.2 การสังเกต พิจารณา โดยอาศัยความสนใจหมกมุ่นอยู่กับสิ่งนั้น ๆ

โดยเฉพาะ

3.3 ความสนใจ และตั้งใจ ช่วยให้สังเกตพิจารณาสิ่งนั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งจะก่อให้เกิดการแปลความหมายอย่างถูกต้อง

3.4 คุณภาพของจิตใจในขณะนั้น จิตใจที่แจ่มใส กระชุ่มกระชวย ใจคอปลอดโปร่ง ก็ย่อมทำให้สติปัญญาดี ช่วยให้การแปลการสัมผัสได้ดี

4. การใช้ความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิม เพื่อช่วยแปลความหมาย ความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต มีส่วนช่วยในการตีความ หรือแปลความหมาย ของอาการสัมผัสได้โดยแจ่มชัดขึ้น ความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิม ที่ได้สะสมไว้ จะต้องมีความลักษณะ ดังนี้

4.1 เป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้อง ชัดเจน

4.2 ต้องมีปริมาณมาก คือรู้หลายอย่าง จึงจะช่วยแปลความหมายต่าง ๆ ได้ สะดวก และถูกต้อง

นอกจากนี้ สุชา จันทรโธม (2531: 132) กล่าวว่า บุคคลรับรู้ได้จากประสาทสัมผัสตรงเขามากน้อยเพียงใด โดยอาศัยปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ประสบการณ์เดิม อันได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยทำมาแล้วในอดีต ประสบการณ์เดิมเหล่านี้จะต้องมีปริมาณมาก และเป็นความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแน่นอน ซึ่งจะช่วยในการตีความหมายจากการสัมผัส

2. ความต้องการและความสนใจในขณะนั้น ถ้าคนเรามีความต้องการและสนใจต่อสิ่งใด ก็จะมีสติตั้งใจแน่วแน่ มีความสังเกตพิจารณาสิ่งนั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทำให้ตีความอย่างถูกต้องได้

3. สภาพแวดล้อม และลักษณะของสิ่งเร้าที่มาเร้า ถ้าสภาพแวดล้อมดี ย่อมทำให้จิตใจแจ่มใสกระชุ่มกระชวย ใจคอปลอดโปร่ง ย่อมทำให้สติปัญญาดีขึ้น และถ้าสิ่งเร้ามีความหมายต่อตัวเราด้วย ย่อมช่วยในการตีความหมายจากการสัมผัสได้เป็นอย่างดี

ส่วน สุรางค์ จันทรโธม (2529: 103 - 106) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้สรุปได้ว่า คนเรารับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับระดับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้รับรู้ ได้แก่ ประสิทธิภาพของระบบประสาท สภาพจิตใจ ประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้รับรู้

2. ลักษณะของสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ ความใกล้ชิด (nearness or proximity) ความคล้ายคลึงกัน (similarity) ความต่อเนื่อง (continuity) ความสมบูรณ์ (closure) ภาพและพื้น (figure and ground) ของสิ่งเร้า หรือของสิ่งที่รับรู้

3. อิทธิพลของสังคม ได้แก่ สภาพวัฒนธรรมภายในสังคม ค่านิยม ตลอดจนความต้องการของสังคมนั้น ๆ

Bustos et al., 1985 ใน นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535: 17) กล่าวถึงการรับรู้ทางสังคม เป็นการรับทราบสิ่งต่าง ๆ ที่มีความหมายของปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น ซึ่งมี

อิทธิพลต่อชีวิตเขา หรือบุคคลที่มีการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างกัน การรับรู้ของปัจเจกบุคคลอาจมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ประการของผู้รับรู้ (perceiver) ซึ่งได้แก่ แรงจูงใจ ประสบการณ์ในอดีต ลักษณะทางกายภาพของผู้รับรู้อย่าง ทักษะการรับรู้ ค่านิยม และความตั้งใจ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลให้ปัจเจกบุคคลมีการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับสัมผัส แตกต่างกันไป

จากเหตุผลที่ระบุข้างต้น กล่าวได้ว่า การรับรู้ในความเชื่อถือของแต่ละปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งอื่นที่มากระทบต่อนั้น อาจมีความแตกต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละปัจเจกบุคคล มีลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาที่แตกต่างกัน และการรับรู้ในความน่าเชื่อถือที่แตกต่างกันนี้ นำไปสู่การมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันด้วย

ภาคสรุป (Overview)

องค์การบริหารส่วนตำบล ถือว่าเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารประเทศในปัจจุบัน จากการตรวจเอกสาร และวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชน ทำให้ทราบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีบทบาทสำคัญมากในการบริหารท้องถิ่น เพราะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีโอกาสรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการ และแก้ปัญหาด้วยตัวเอง องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถปฏิบัติงาน ให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนมากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่แสดงออกมาให้ประชาชนรับรู้ นั่นเอง ส่วนการรับรู้หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้รับสิ่งเร้าแล้วตีความหมายความรู้สึกรับรู้ของตนเอง ด้วยประสบการณ์เดิม แล้วแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น กระบวนการเกิดการรับรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับสิ่งเร้า มีการเลือกและรวบรวมสิ่งเร้า แล้วตีความหมายโดยประสบการณ์เดิม แล้วเกิดความเข้าใจ ตัดสินใจที่จะยอมรับ หรือไม่ยอมรับสิ่งเร้านั้น ๆ ในโอกาสต่อไป

ความสำเร็จในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ตามการรับรู้ของประชาชน มากน้อยเพียงใด ความน่าเชื่อถืออาจเกิดจากการมองได้หลายทาง ซึ่งอาจเกิดจากการรับรู้โดยตนเอง หรือเกิดจากการรับรู้โดยบุคคลอื่นที่อาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเน้นเฉพาะ ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนเท่านั้น รวมทั้งความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนี้ จำกัดอยู่ที่ ความเป็นผู้ทำงานสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยศึกษาลักษณะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 4 มิติของความน่าเชื่อถือ คือ (1) ความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น (sociability) (2) ความเป็นผู้ไม่เป็นภัย (safety) (3) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) และ (4) ความเป็นผู้มีความคล่องตัว (dynamism) สำหรับตัวบ่งชี้ หรือลักษณะที่ใช้ในการวัดมิติแต่ละมิตินี้ ผู้วิจัยได้ใช้ตัวบ่งชี้หรือลักษณะของความน่าเชื่อถือ ในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ตามแนวคิดของ Cronkhite (1967) ในขณะที่ตัวบ่งชี้ หรือลักษณะของความน่าเชื่อถือในมิติ ความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ความมีคุณวุฒิ และความคล่องตัว ได้ใช้ตามแนวคิดของ Berlo et al., 1970 ใน นำชัย หนูผล และ สุณิลา หนูผล (2535: 18)

บทที่ 3 วิธีการวิจัย (RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย (Locale of the Study)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยอยู่ห่างจากอำเภอพร้าวไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 5 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 40,355.45 ไร่ ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านโป่ง	อำเภอพร้าว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลแม่ป๋อง	อำเภอพร้าว และอำเภอแม่แตง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลทุ่งหลวง และตำบลเชื่อนมาก	อำเภอพร้าว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลเชียงดาว	อำเภอเชียงดาว

ตำบลน้ำแพร่มีประชากรอาศัยอยู่ จำนวน 3,727 คน 1,127 ครัวเรือน โดยมีหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่นี้ จำนวน 8 หมู่บ้าน เหตุที่สถานที่นี้ได้ถูกเลือกเพื่อดำเนินการวิจัย คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สะดวกต่อการเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ง่ายต่อการติดตามแบบสอบถาม ตลอดจนเกิดความคล่องตัวในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์เพิ่มเติมได้

2. ผู้วิจัยปฏิบัติราชการที่สำนักงานเกษตรอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และรับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ จึงสะดวกต่อการวิจัย ทั้งในด้านการเดินทางสำรวจข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล หรือติดต่อประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบล

3. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ มีระดับการพัฒนาและดำเนินงานเช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ฉะนั้นข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ รวมทั้งผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling Procedures)

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีทั้งหมด 1,127 ครัวเรือน ในพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครัวเรือนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเขตตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

หมู่บ้าน		จำนวนครัวเรือน
หมู่ที่ 1	บ้านหนองปลามัน	207
หมู่ที่ 2	บ้านป่าจั่ว	173
หมู่ที่ 3	บ้านสันขวาง	118
หมู่ที่ 4	บ้านน้ำแพร่	159
หมู่ที่ 5	บ้านโละป่าตอง	79
หมู่ที่ 6	บ้านแม่ละงอ	95
หมู่ที่ 7	บ้านสหกรณ์ดารี	194
หมู่ที่ 8	บ้านป่าอ้อ	102
รวม		1,127

ที่มา: สำนักทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ (2545: ไม่ระบุหน้า)

เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูล จากประชากรทั้งหมดได้ตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สุ่มตัวอย่างมาเป็นบางส่วน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling)

เหตุผลที่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เนื่องจากสะดวกในการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือน ตามลำดับเลขทะเบียนบ้านของหัวหน้าครัวเรือน

สำหรับขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 คำนวณหาจำนวนตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมด โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ 10 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ขั้นที่ 2 เนื่องจากแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนครัวเรือนไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มตัวแทนจากแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งมีการคำนวณตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้สูตร Negtalon ดังนี้ (Chua อ้างใน นำชัย ทนผล, 2540: 74)

$$n_i = \frac{n \cdot N_i}{N}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
 N = จำนวนครัวเรือนทั้งหมด
 N_i = จำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน
 n_i = จำนวนครัวเรือนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนตัวอย่าง
บ้านหนองปลาหมึก	207	20
บ้านป่าจืด	173	17
บ้านสันขวาง	118	12
บ้านน้ำแพร่	159	16
บ้านโละป่าตอง	79	8
บ้านแม่ละงอ	95	10
บ้านสหกรณ์คำวิ	194	19
บ้านป่าอ้อ	102	10
รวม	1,127	112

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อคำนวณจำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านแล้ว ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) โดยวิธีการเรียงลำดับเลขทะเบียนบ้านของหัวหน้าครัวเรือน เพื่อคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 112 คน

ตัวแปรและการวัดตัวแปร (Variables and Measurement)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษา และวิธีการวัดตัวแปรไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เพศ หมายถึง ลักษณะที่แตกต่างกันทางสรีระของบุคคล ที่จำแนกออกเป็นเพศ ชาย หรือเพศหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนปีที่เกิดของผู้ให้ข้อมูล ตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาบันทึกข้อมูล ถ้าเศษเกินหกเดือนให้นับเป็น 1 ปี

สถานภาพการสมรส หมายถึง การที่ผู้ให้ข้อมูลครองตนอยู่เป็นโสด แต่งงาน หย่าร้าง หรือหม้าย

ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ให้ข้อมูล ที่ได้รับการศึกษาในระบบจากสถาบันการศึกษา ของรัฐหรือเอกชน

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้สูงสุดให้ครอบครัวของผู้ให้ข้อมูล และเป็นอาชีพที่ผู้ให้ข้อมูลต้องปฏิบัติเป็นประจำ

อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้รองลงมาจากอาชีพหลัก ของครอบครัวผู้ให้ข้อมูล

รายได้ หมายถึง จำนวนรายได้ต่อปีของครอบครัวของผู้ให้ข้อมูล ที่เป็นเงินสดทั้งหมด นับเป็นจำนวนบาท

สถานภาพการถือครองที่ดิน หมายถึง ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูล โดยมีอิสระในการใช้ประโยชน์จากที่ดินนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่ดิน ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง หรือการเช่า หรืออาศัยจากญาติพี่น้อง

ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน และมีกิจกรรมร่วมกัน

การเป็นสมาชิกกลุ่ม หมายถึง การมีส่วนร่วม หรือเข้าร่วมกลุ่มทางสังคม ที่มีการจัดตั้งขึ้น และดำเนินกิจกรรมทั้งภายในท้องถิ่นหรือภายนอกท้องถิ่น

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ให้ข้อมูล เคยเข้ารับการฝึกอบรมและเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่จัดขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2545

คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชน หมายถึง การที่ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีความน่าเชื่อถือตามตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยศึกษาคุณลักษณะความน่าเชื่อถือใน 4 มิติ คือ ความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น (sociability) ความเป็นผู้ไม่เป็นภัย (safety) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) และความคล่องตัว (dynamism) สำหรับการวัดการรับรู้คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้กำหนดระบบการวัดแบบการให้คะแนน (scoring system) ใช้ในการวัดการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยสร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ประกอบไปด้วยลักษณะหรือตัวบ่งชี้ ดังนี้ ลักษณะการหาพบง่าย เป็นผู้ผ่อนปรน มีอัธยาศัย อ่อนโยน ให้อภัย ยิ้มแย้มแจ่มใส ต้อนรับ ขับรู้ และเข้าใจผู้อื่น
2. มิติความคล่องตัว ได้แก่ ความมั่นใจตนเอง ต่อบุคคลเปิดเผย บากบั่น มีความกล้า ตื่นตลก กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว
3. มิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ได้แก่ น่าไว้วางใจ จริงใจ มีมิตรไมตรี ยุติธรรม ซื่อสัตย์ พูดภาษาเดียวกัน และเป็นคนพื้นเพเดียวกัน
4. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ได้แก่ มีความชำนาญงาน มีทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ และมีความรู้ดี (การศึกษาสูง)

ให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณา และมีคำตอบให้เลือกตอบ ตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล โดยกำหนดคะแนนในแต่ละคำตอบดังนี้ " ใช่ " เท่ากับ 2 คะแนน " ไม่ใช่ " เท่ากับ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.00 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ

เครื่องมือในการวิจัย (The Research Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์ (structured interview schedule) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามแบบปลายปิด (close ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (open ended question) โดยในแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบเครื่องมือ (Pre - testing of the Instrument)

1. ทดสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากแนวทางในการตรวจเอกสาร นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาแนะนำให้ถูกต้อง

2. การทดสอบความเที่ยง (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ที่ไม่ได้ถูกสุ่มมาเป็นตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำข้อมูลที่ได้อีกกลับมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ เพื่อให้ความชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีของ Kuder - Richardson ในสูตร K. R. 21 ใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538: 124) ดังนี้

$$R_t = \left[\frac{n}{n-1} \right] \frac{1 - \bar{x} (n - \bar{x})}{ns_t^2}$$

เมื่อ	R_t	หมายถึง	ค่าความเที่ยง
n		หมายถึง	จำนวนข้อ
$\bar{x}$		หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
ns_t^2		หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

ผลการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละข้อ มีความเที่ยง (ค่า R_t) เท่ากับ 0.88 จึงนำเอาแบบสอบถามดังกล่าว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้วางขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่จัดเก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ประสานงานโดยตรงกับ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่เก็บข้อมูล เพื่อแจ้งความประสงค์และเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามท้องที่ที่กำหนดไว้
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นผู้วิจัย ได้นำข้อมูลมาถอดรหัสจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการ วิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package of the Social Sciences, หรือ SPSS) สำหรับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อแจกแจงความถี่ในการจัดลำดับชั้นลักษณะ ส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล
2. ค่ากลางเลขคณิต (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง และการกระจายของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล
3. ค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) เพื่อวิเคราะห์การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอ พริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการวิจัย (Research Duration)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2545 ถึงเดือน สิงหาคม 2546 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 14 เดือน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนในตำบลน้ำแพร่ 8 หมู่บ้าน จำนวน 112 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) ส่วนการนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย และความเรียงเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 คุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชน ในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.1 เพศ

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.00) 40
เพศชาย ส่วนอีกร้อยละ 25.00 เป็นเพศหญิง

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้รับผิดชอบในการเป็นหัวหน้าครอบครัวของประชาชนส่วนใหญ่ จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งเพศชายมีความเหมาะสมและสามารถรับภาระหน้าที่การเป็นผู้นำครอบครัว เพราะเพศชายเป็นเพศที่เข้มแข็ง อดทนต่องานหนักได้ดี และเพศชายเป็นเพศที่มีการยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และกล้าเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ สังคมไทยในชนบทนั้น เพศชายมักได้รับการยอมรับให้เป็นหัวหน้าครอบครัว และมักจะเป็นผู้ที่ครอบครัวให้เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ส่วนเพศหญิงนั้นมักมีความอ่อนน้อมถ่อมตัว ไม่กล้าแสดงออก ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2526) อ้างในสุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 38) ในทำนองเดียวกัน Moser, C.O.N. (1993) in Eloise Murray (1993: 143 -144) ได้กล่าวว่า ผู้ชายและผู้หญิงมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างชัดเจน ผู้ชายส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้าครอบครัว เปรียบเสมือนเป็นผู้หาเลี้ยง

ครอบครัว ส่วนมากจะทำงานนอกบ้าน ในขณะที่ผู้หญิงจะทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน ต้องรับผิดชอบงานดูแลบ้าน และความเป็นอยู่ของสมาชิกภายในครอบครัว ผู้หญิงที่เป็นหัวหน้าครอบครัวได้นั้นจะต้องมีข้อแม้ว่าครอบครัวนั้น ผู้ชายที่เป็นสามีได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว หรือครอบครัวมีการหย่าร้างหรือเป็นหม้าย หรือในกรณีที่ผู้ชายไม่อยู่เป็นการชั่วคราว ก็จะเป็นหัวหน้าครอบครัวได้ แต่ก็ยังเป็นหัวหน้าครอบครัวได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น มีการประเมินไว้ว่าหัวหน้าครอบครัวที่เป็นหญิง มีเพียงหนึ่งในสามของครอบครัวทั่วโลกเท่านั้น

1.2 อายุ

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 73 ปี และน้อยที่สุด 20 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 41.07) มีอายุอยู่ในช่วง 40 - 49 ปี รองลงมาร้อยละ 16.96 มีอายุในช่วง 60 - 69 ปี ร้อยละ 15.18 มีอายุอยู่ในช่วง 30 - 39 ปี ร้อยละ 14.29 มีอายุอยู่ในช่วง 50 - 59 ปี ร้อยละ 8.93 มีอายุอยู่ในช่วง 20 - 29 ปี ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 3.57) มีอายุ 70 ปีและมากกว่า อายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลคือ 47 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.27 ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุที่แตกต่างกัน สำหรับอายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลอยู่ในวัยกลางคน ซึ่งอยู่ในวัยทำงาน เป็นช่วงที่มีประสบการณ์ในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นช่วงที่มีความสามารถในการติดต่อบุคคลภายนอก และมีความสนใจพัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับ ความเป็นอยู่ของตนเองและสังคม ซึ่งอายุในช่วงดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิด สุขภาพจิต (2527) อ้างใน สุวรรณิ ศิริวรรณหอม (2537: 38) ได้กล่าวว่าอายุในช่วงนี้เป็นช่วงที่มีพลังกำลังแข็งแรง มีความอดทน และมีความชำนาญ ซึ่งจะส่งผลในการปฏิบัติงานดีเด่นและจับใจ อีกทั้งช่วงอายุดังกล่าวต้องทำมาหารายได้ให้กับครอบครัว เป็นผู้รับผิดชอบครอบครัว รวมถึงดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว ในทำนองเดียวกัน ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540) อ้างใน นวนจันทร์ ทองมา (2545: 40) ได้กล่าวไว้ว่า วัยกลางคนได้แก่ บุคคลอายุระหว่าง 35 - 50 ปี ซึ่งบุคคลที่มีอายุในวัยนี้จะเริ่มวางแผนชีวิต ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเงินและครอบครัว โดยเฉพาะบุคคลผู้มีการพัฒนาการสมวัย ที่ผ่านมามีประสบการณ์ความสำเร็จในชีวิตด้านการประกอบอาชีพในระดับกลาง ตามประสบการณ์ที่ได้รับมาตั้งแต่ระยะวัยทารก และ สุนิลา ทุมผล (2540) อ้างใน จารุณี บุญญฤทธิ์ (2544: 38) กล่าวไว้ว่า ผู้ให้ข้อมูลในช่วงอายุนี้นี้ เป็นบุคคลที่มีอายุอยู่ในวัยทำงานสร้างตัว พร้อมทั้งจะเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับงาน มักจะเป็นบุคคลที่รู้จักใช้เหตุใช้ผล รู้จักแยกแยะปัญหา และมีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

1.3 สถานภาพการสมรส

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 84.83) มีสถานภาพสมรสแล้ว รองลงมาร้อยละ 6.25 มีสถานภาพเป็นหม้าย และร้อยละ 4.46 เท่ากัน มีสถานภาพโสดและหย่าร้าง ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีสถานภาพสมรสแล้ว ซึ่งการมีสถานภาพสมรสแล้ว อาจเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป (จิราพรรณ พินศิริกุล, 2533: 25) ในทำนองเดียวกัน อารง สุทธศาสตร์ (2527: 244) ได้กล่าวไว้ว่า คนโสดกับคนที่สมรสแล้วจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกันในจุดมุ่งหมายของชีวิต โดยเฉพาะคนที่สมรสแล้ว จะมีความรู้สึกมีความนึกคิด สุขุมรอบคอบ มีเหตุมีผลมากขึ้น และมีผลดีต่อการพิจารณาตัดสินใจในการยอมรับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และนอกจากนี้ พะยอม อิงคตานุวัฒน์ (2535: 13) ยังกล่าวว่าผู้ที่สมรสแล้วจะมีความผูกพันต่อส่วนรวมและมีการประสานงานมากกว่าคนโสด การสมรสนี้ยังมีผลดีต่อการประกอบอาชีพ การเข้าร่วมกิจกรรมกับสังคมของประชาชนซึ่งจะมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว ตลอดจนพัฒนาชุมชน ที่ตนเองอาศัยอยู่ มีความคิดพิจารณาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสุขุมรอบคอบมากขึ้น

1.4 ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.14) มีคุณวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับประถมศึกษาตอนต้น รองลงมาร้อยละ 30.36 มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีเพียงร้อยละ 7.14 และผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 2.68, ร้อยละ 1.79, ร้อยละ 0.89) มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุด ในระดับประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่อยู่ในชนบท ห่างไกลความเจริญ และมีฐานะยากจน จึงมีปัญหาในด้านการขาดแคลนทุนทรัพย์ ในการศึกษาเล่าเรียน จึงทำให้ประชาชนสำเร็จการศึกษาเพียงในระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นระดับการศึกษาภาคบังคับของรัฐบาลเท่านั้น การที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่ต่ำนี้ อาจมีผลในการติดต่อสื่อสารและการรับรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัวและพัฒนาสังคม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญสม วราเอกสิริ (2529) อ่างใน ประพันธ์ พัทธยาภรณ์ (2535: 44) ที่ระบุไว้ว่า การศึกษาของประชาชนในชนบท มักจะอยู่ในระดับที่น้อย เนื่องจากชนบทอยู่ห่างไกลความเจริญ

ขาดแคลนสถานศึกษา รวมทั้งส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องรายได้ต่ำด้วย จึงเป็นสาเหตุทำให้ประชากรในชนบท มีการศึกษาค่ำหรือค่อนข้างน้อย ซึ่งจะมีผลต่อการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ ดังที่สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2529) อ้างใน สุวรรณ ศิริวรรณหอม (2537: 39) ได้กล่าวถึงสถานภาพการศึกษาในชนบทไว้ว่า การศึกษาในสังคมชนบทส่วนใหญ่ เป็นการศึกษาภาคบังคับ สภาพการศึกษาในชนบททั่วไปยังมีปริมาณ และคุณภาพต่ำกว่าเขตเมือง และ สนั่น ชัยชนะ (2544: 32) ได้ระบุไว้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และอาศัยอยู่ในชนบทที่ด้อยโอกาสในการเข้าศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือสถาบันชั้นสูงกว่า

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (n = 112)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	84	75.00
หญิง	28	25.00
อายุ		
20 - 29 ปี	10	8.93
30 - 39 ปี	17	15.18
40 - 49 ปี	46	41.07
50 - 59 ปี	16	14.29
60 - 69 ปี	19	16.96
70 ปี และมากกว่า	4	3.57
$\bar{X} = 47.40$	SD = 12.27	R = 20 - 73
สถานภาพการสมรส		
โสด	5	4.46
สมรส	95	84.83
หย่าร้าง	5	4.46
หม้าย	7	6.25
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	8	7.14
ประถมศึกษาตอนต้น	64	57.14
ประถมศึกษาตอนปลาย	34	30.36
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	2.68
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	0.89
ปริญญาตรี	2	1.79

1.5 รายได้

ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่าในช่วงปี 2545 ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ต่อปีมากที่สุด 200,000 บาท และน้อยที่สุด 10,000 บาท โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 49.11) มีรายได้ในช่วง 10,000 - 25,000 บาท รองลงมาผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 36.61 มีรายได้ในช่วง 25,001 - 40,000 บาท ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 4.46 เท่ากัน มีรายได้ในช่วง 40,001 - 55,000 บาท และ 55,001 - 70,000 บาท ตามลำดับ ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 2.68 , ร้อยละ 1.79, ร้อยละ 0.89) มีรายได้ในช่วง 85,001 - 100,000 บาท 100,001 บาทและมากกว่า และ 70,001 - 85,000 บาท ตามลำดับ สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อปีของผู้ให้ข้อมูล คือ 32,801 บาท และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 24,801.02

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ต่อปีค่อนข้างต่ำ เนื่องจากประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ต่ำ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพของตนเอง การรับรู้ข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ก็ขาดประสิทธิภาพด้วย เมื่อไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพของตนเอง ตลอดจนถึงการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ขาดประสิทธิภาพแล้ว ก็จะไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตและการตลาดได้ การประกอบอาชีพจึงต้องลองผิดลองถูก ทำให้เสียต้นทุนการผลิตสูง เมื่อจำหน่ายผลผลิตทำให้เกิดภาวะขาดทุน ไม่คุ้มกับการลงทุน จึงทำให้ประชาชนมีรายได้ต่ำที่สุดในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัลลภ พรหมทอง (2541: 8) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของมนุษย์ แต่ถ้าหากประชาชนมีการศึกษาต่ำแล้ว จะทำให้ขาดประสิทธิภาพในการรับรู้ข่าวสาร หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากเอกสาร สิ่งพิมพ์วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นถ้าหากประชาชนมีการศึกษาต่ำจะมีผลทำให้การประกอบอาชีพไม่มีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตต่ำ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

1.6 อาชีพหลัก

ผลการวิจัย พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.29) มีอาชีพหลักคือการเกษตร รองลงมาร้อยละ 26.78 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 8.04 มีอาชีพค้าขาย ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 0.89) มีอาชีพรับราชการ (ตารางที่ 4)

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในชนบท และชนบทส่วนใหญ่จะมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร และประชาชนส่วนใหญ่มีความถนัดเกี่ยวกับงานด้านเกษตรกรรมมาช้านานตั้งแต่

บรรพบุรุษ ประกอบกับประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ จึงไม่สามารถที่จะเลือกประกอบอาชีพด้านอื่น ที่ต้องใช้ระดับความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทำนอง สิงคาลวณิช (2536: 8) ได้กล่าวไว้ว่า สังคมไทย เป็นสังคมเกษตรกรรม (agrarian society) เนื่องจากที่ตั้งของประเทศไทย ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม เช่น อาณาเขตของประเทศตามพรมแดนล้อมรอบด้วยภูเขาสูง อันเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารไหลลงสู่ส่วนในของประเทศ จึงเหมาะสมในการทำเกษตรเป็นอย่างมาก รัชนิกร เศรษฐโชติ (2533) อ้างใน สัจจะ ไชยพันธุ์ (2546: 45) กล่าวว่า สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม มีประชาชนกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่และวิถีชีวิตทางสังคม วัฒนธรรมให้แก่คนในสังคมชนบท สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2528: 29) ได้กล่าวสนับสนุนถึงอาชีพโดยทั่ว ๆ ไปของสังคมชนบทว่า เป็นสังคมที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ และทำสวน และสุพัตรา สุภาพ (2541: 83) ได้กล่าวไว้ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาด้านนั้น จะไม่สามารถยกระดับฐานะของตนได้ จึงต้องรับงานที่มีรายได้น้อย เพราะตนเองขาดความรู้นั่นเอง

1.7 อาชีพพรอง

ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.54) ระบุว่าประกอบอาชีพพรอง ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 4.46) ยืนยันว่าไม่ได้ประกอบอาชีพพรอง สำหรับลักษณะของอาชีพพรองที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกประกอบอาชีพนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.01) ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพพรอง รองลงไปร้อยละ 28.04 อาชีพการเกษตร ส่วนอาชีพค้าขายมีผู้ให้ข้อมูลเลือกเป็นอาชีพพรองเพียงร้อยละ 14.95

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดมีอาชีพพรอง และอาชีพพรองที่ผู้ให้ข้อมูลนิยมทำมากที่สุด คือ อาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทำการเกษตรกรรม และการประกอบอาชีพการเกษตรจะมีการว่างงานตามฤดูกาลเกิดขึ้น เพราะเกษตรกรจะต้องรอการเก็บเกี่ยวผลผลิตหรือเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วก็ต้องรอฤดูกาลผลิตต่อไป ดังนั้นเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว ประชาชนจึงประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพพรอง ซึ่งไม่ต้องลงทุนอะไรเพียงแต่ใช้กำลังงานในการทำงานเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 46) ได้พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่ามีอาชีพพรองส่วนใหญ่มีอาชีพพรองรับจ้าง ซึ่งจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการทำงานด้านการเกษตร จะส่งผลให้ครอบครัวมีการกินดีอยู่ดีขึ้น และ กรูนิ ศรีมงคล และคณะ (2524: 14)

ได้กล่าวถึงอาชีพของประชาชนในชนบทว่า อาชีพสำคัญรองจากการเกษตร ได้แก่ การรับจ้าง
ทำการเกษตรและรับจ้างทั่วไป

1.8 สถานภาพการถือครองที่ดิน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.68) มีสถานภาพการ
ถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด รองลงมาร้อยละ 16.07 เช่าที่ดินของผู้อื่น ส่วนผู้ให้ข้อมูล
ร้อยละ 6.25 ระบุว่า ผู้อื่นให้ทำฟรีโดยไม่เสียค่าเช่า (ตารางที่ 4)

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีสถานภาพการ
ถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรซึ่งได้รับการจัดสรรพื้นที่ทำกินจากนิคมสหกรณ์พร้าว
โดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่มีดำริให้เปิดป่าที่เสื่อมโทรม
แล้ว ให้จัดสรรแก่เกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง จำนวนรายละ 10 - 20 ไร่ โดยห้าม
มีการจำหน่ายจ่ายโอนให้ผู้อื่น เว้นแต่จะตกทอดให้แก่ลูกหลานเมื่อเจ้าของถึงแก่กรรม ดังนั้นจึง
ทำให้ประชาชนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีสถานภาพการถือครองที่
ดินเป็นของตนเอง ซึ่งจะเป็นการดีต่อการประกอบอาชีพทำการเกษตรของเกษตรกรเอง เกษตรกร
จะมีกำลังใจที่จะปรับปรุงที่ดิน ให้มีความเหมาะสมต่อการเกษตรของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณี ศิริวรรณหอม (2537: 44) ซึ่งได้ใช้พื้นที่การวิจัยในเขต
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเขตนิคมสหกรณ์เช่นเดียวกับอำเภอพร้าว ผลการวิจัยได้
ระบุว่า เกษตรกรเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองทั้งหมด และการมีที่ดินเป็นของ
ตนเอง ย่อมส่งผลให้เกษตรกรมีความคิดมีบทบาทที่จะต้องปรับปรุงพื้นที่ของตนเอง ให้มีสภาพ
ที่ดีขึ้นกว่าเดิมได้เป็นอย่างดี และเกิดความรักความหวงแหนที่ดินที่เป็นของตนเอง

1.9 ขนาดของครอบครัว

ขนาดของครอบครัว หมายถึงจำนวนบุคคลที่อาศัยในครอบครัวเดียวกัน และ
มีกิจกรรมร่วมกัน ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนบุคคลในครอบครัวมากที่สุด
8 คน และน้อยที่สุด 1 คน โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 41.96) มีจำนวนบุคคลในครอบครัว
ระหว่าง 3 - 4 คน รองลงมาร้อยละ 37.50 มีจำนวนบุคคลในครอบครัวระหว่าง 1 - 2 คน ร้อยละ
16.97 มีจำนวนบุคคลในครอบครัวระหว่าง 5 - 6 คน และร้อยละ 3.57 มีบุคคลในครอบครัว
ระหว่าง 7 - 8 คน สำหรับจำนวนบุคคลในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลเฉลี่ยคือ 3 คน และมีค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.55

จากผลการวิจัย กล่าวได้ว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยบุคคลในครอบครัว จำนวน 3 คน จึงถือได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีครอบครัวขนาดเล็ก โดยครอบครัวในชนบทปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะแยกครอบครัวจากครอบครัวใหญ่ มาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยด้านวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาทำให้การทำการเกษตรไม่ต้องอาศัยแรงงานครอบครัวมากดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้น ครอบครัวเกษตรกรรมในปัจจุบัน จึงมีแนวโน้มที่จะเป็นครอบครัวเดี่ยวกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผจกจิตต์ อธิคมนันท์ (2531: 65) ได้กล่าวว่าในอดีตทุกสังคมจะมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรม ยึดอาชีพการเพาะปลูกเป็นสำคัญ ซึ่งในสมัยนั้นต้องอาศัยแรงงานจากคนและสัตว์ ฉะนั้นในสังคมเกษตรเช่นนี้ ครอบครัวจะต้องประกอบด้วยคนจำนวนมาก เพื่อช่วยกันประกอบอาชีพในทุกครัวเรือน ลักษณะของครอบครัวขยาย (extended family) ซึ่งมีคนจำนวนมากอาศัยอยู่รวมกันเป็นครอบครัวหนึ่ง ๆ การที่ครอบครัวใดมีคนจำนวนมากก็จะเป็นการเพิ่มแรงงาน แต่ต่อมาเมื่อมีความรู้วิชาการและเทคนิคต่าง ๆ เจริญขึ้น เป็นผลทำให้สังคมมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง มนุษย์รู้จักประดิษฐ์เครื่องจักรเครื่องกลแทนแรงงานคนมากขึ้นทุกขณะ แรงงานคนจึงมีความจำเป็นน้อยลง ทำให้แนวโน้มขนาดครอบครัวของคนในชนบทจะเล็กลง ซึ่งในที่สุดก็กลายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) มีเพียงพ่อแม่ และลูกเท่านั้น เพื่อปรับให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันนั่นเอง

1.10 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.11) ระบุว่าเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมในหมู่บ้าน และองค์กรภายนอกหมู่บ้าน และมีผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 0.89) ที่ระบุว่า ไม่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมนั้น ได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ กลุ่มกองทุนหมู่บ้านมากที่สุดถึงจำนวน 80 คน รองลงไป กลุ่มออมทรัพย์ 63 คน กลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 43 คน กลุ่มสหกรณ์การเกษตร 22 คน และกลุ่มสหกรณ์นิคม 15 คน (ตารางที่ 4)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสังคม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเหล่านี้จะอำนวยผลประโยชน์ในด้านการเงินแก่ประชาชนเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน มีผู้ให้ข้อมูลสนใจเข้าเป็นสมาชิกมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ พัทธยวรรณ (2535: 48) ได้กล่าวว่า สาเหตุที่เกษตรกรสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ เนื่องมาจากมีความมั่นใจในผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรหลายรายมีความต้องการที่จะต้องใช้เงินจาก

กลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมาลงทุนประกอบอาชีพ หรือเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2545: 34) ได้กล่าวว่า การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมของคนในชุมชนสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ (1) การรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือกันในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด ธนาคารข้าว และศูนย์สาธิตการเกษตร หรือกลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี (2) การรวมกลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มผู้ปลูกพืช (3) การรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาส่วนรวม เช่น ประชาชนในภาคเหนือจะมุ่งเน้นการอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธารและป่าไม้ เป็นต้น

1.11 ประสพการณ์ในการฝึกอบรม

ประสพการณ์ในการฝึกอบรม หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ให้ข้อมูลเคยเข้ารับการฝึกอบรมและเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่จัดขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2545 ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.54) ระบุว่า เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม และมีเพียงบางส่วน (ร้อยละ 29.46) ยืนยันว่าไม่เคยเข้าร่วมฝึกอบรม สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่า เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมนั้น มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมมากที่สุด 20 ครั้ง และน้อยที่สุด 1 ครั้ง โดยมีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเฉลี่ย 5 ครั้ง ในรอบ 6 เดือน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.44 โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 44.30) ระบุว่า มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมระหว่าง 5 - 8 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 40.51 รายงานว่ามีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมระหว่าง 1 - 4 ครั้ง และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 11.39 ยืนยันว่ามีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมระหว่าง 9 - 12 ครั้ง ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 2.53 และ ร้อยละ 1.27) กล่าวว่า มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมระหว่าง 13 - 16 ครั้ง และ 17 - 20 ครั้ง ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสพการณ์ในการฝึกอบรมอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งนับว่าเหมาะสมดีแล้ว ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ประชาชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีการศึกษาค่อนข้างต่ำ ถ้ามีการเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ เพิ่มประสพการณ์อย่างน้อยเดือนละครั้งนั้น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลดีต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ และความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้นได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วีระ ประมวลพฤกษ์ (2538) อ้างใน นวนจันทร์ทองมา (2545: 43) ได้ระบุว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเสริมสมรรถภาพของบุคคลอย่างหนึ่งในงานพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานเฉพาะทางที่ได้รับมอบหมายหรือได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง และเกิดผลตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม		จำนวน (n = 112)	ร้อยละ
รายได้			
10,000 - 25,000	บาท	55	49.11
25,001 - 40,000	บาท	41	36.61
40,001 - 55,000	บาท	5	4.46
55,001 - 70,000	บาท	5	4.46
70,001 - 85,000	บาท	1	0.89
85,001 - 100,000	บาท	3	2.68
100,001 บาท และมากกว่า		2	1.79
$\bar{x} = 32,800.63$		SD = 24,801.02	R = 10,000 - 200,000
อาชีพหลัก			
การเกษตร		72	64.29
ค้าขาย		9	8.04
รับราชการ		1	0.89
รับจ้าง		30	26.78
อาชีพรอง			
ประกอบอาชีพรอง		107	95.54
ไม่ได้ประกอบอาชีพรอง		5	4.46
ลักษณะของอาชีพรอง (n = 107)			
การเกษตร		30	28.04
ค้าขาย		16	14.95
รับจ้าง		61	57.01

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน (n = 112)	ร้อยละ
สถานภาพการถือครองที่ดิน		
เป็นของตนเองทั้งหมด	87	77.68
เช่าที่ดินของผู้อื่น	18	16.07
ผู้อื่นให้ทำฟรีโดยไม่เสียค่าเช่า	7	6.25
ขนาดของครอบครัว		
1 - 2 คน	42	37.50
3 - 4 คน	47	41.96
5 - 6 คน	19	16.97
7 - 8 คน	4	3.57
$\bar{X} = 3.30$	SD = 1.55	R = 1 - 8
การเป็นสมาชิกกลุ่ม		
เป็นสมาชิก	111	99.11
ไม่เป็นสมาชิก	1	0.89
ประเภทของกลุ่มที่เป็นสมาชิก (n = 111)		
กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	80	
กลุ่มออมทรัพย์	63	
กลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	43	
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	22	
กลุ่มสหกรณ์นิคม	15	
กลุ่มแม่บ้าน	14	
กลุ่มโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน	14	
กลุ่มผู้ปลูกถั่วเหลือง	10	
กลุ่มเกษตรกรทำนา	9	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม	จำนวน (n = 112)	ร้อยละ
กลุ่มโค กระบือ	8	
กลุ่มธนาคารข้าว	6	
กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	3	
กลุ่มสุกร	1	
กลุ่มแปรรูปถนอมอาหาร	1	
กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดสารพิษ	1	
หมายเหตุ ผู้ให้ข้อมูลระบุได้มากกว่า 1 กลุ่ม		
ประสบการณ์การฝึกอบรม		
เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม	79	70.54
ไม่เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม	33	29.46
จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรม (n = 79)		
1 - 4 ครั้ง	32	40.51
5 - 8 ครั้ง	35	44.30
9 - 12 ครั้ง	9	11.39
13 - 16 ครั้ง	2	2.53
17 - 20 ครั้ง	1	1.27
$\bar{X} = 5.14$	SD = 3.44	R = 1 - 20

ตอนที่ 2 คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

การรับรู้คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการประเมินและตีความข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ 4 มิติ อันได้แก่ มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น มิติความคล่องตัว มิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย และมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ สำหรับการวัดการรับรู้คุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ผู้วิจัยได้สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ ทั้ง 4 มิติ และในแต่ละข้อความมีคำตอบให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยกำหนดคะแนนของคำตอบ “ใช่” เท่ากับ 2 คะแนน คำตอบ “ไม่ใช่” เท่ากับ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคิดคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์แปลความ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.00 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ ทั้ง 4 มิติ ความน่าเชื่อถือ โดยแยกเป็นรายมิติความน่าเชื่อถือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 83.93) รับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 16.07 รับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่า 1.84 นั้น อาจกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก รับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น (ตารางที่ 5) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ในตารางที่ 6 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณลักษณะการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นถึง 7 ตัวบ่งชี้

ซึ่งเรียงลำดับตัวบ่งชี้จากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ มีอธยาศัย (คะแนนเฉลี่ย 1.98) เข้าใจผู้อื่น (คะแนนเฉลี่ย 1.96) หาพบง่าย (คะแนนเฉลี่ย 1.93) ยิ้มแย้มแจ่มใส (คะแนนเฉลี่ย 1.93) ให้อภัย (คะแนนเฉลี่ย 1.90) อ่อนโยน (คะแนนเฉลี่ย 1.89) และเป็นผู้ผ่อนปรน (คะแนนเฉลี่ย 1.81) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ ได้แสดงออกต่อประชาชนถึงควมมีอธยาศัยไมตรีที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เข้าใจในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้เป็นอย่างดี ประชาชนหาพบง่าย เป็นกันเอง มีการให้อภัย ไม่พยายามทำร้าย ตลอดจนจนถึงมีความเป็นผู้ผ่อนปรน โดยใช้เหตุใช้ผลมาพิจารณาตัดสินใจในการบริหารงาน ซึ่งการแสดงออกของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว จึงทำให้ประชาชนส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณศิริวรรณหอม (2537: 62) พบว่า เกษตรตำบลที่เกษตรกรยอมรับ จะต้องมีความน่าเชื่อถือดังนี้ คือ เป็นบุคคลที่มีอารมณ์ดี คุยสนุก เป็นกันเองกับเกษตรกรในยามพบปะ มีอธยาศัยในทางที่ดี เป็นคนที่มีความอ่อนโยนตามลักษณะขนบธรรมเนียมของคนไทย ยิ้มแย้มแจ่มใส อ่อนโยน ผ่อนปรน ให้อภัย รวมทั้งเข้าใจผู้อื่น

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นตามตัวบ่งชี้ ดัชนีรับรู้ด้วยคะแนนเฉลี่ย 1.35 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การต้อนรับขับสู้ประชาชนของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในบางช่วงหรือบางเวลาที่ประชาชนมาพบปะคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจำนวนที่มาก ทำให้การต้อนรับขับสู้ประชาชนอาจจะไม่ทั่วถึงทุกคน หรือในบางเวลาที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีงานที่จะต้องทำมาก หรือมีรายงานที่จะต้องส่งอำเภอ จังหวัดส่วน อาจจะมีความเวลาพบปะประชาชนไม่มากนัก ดังนั้นประชาชนส่วนน้อย จึงรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ตัวบ่งชี้ การต้อนรับขับสู้นี้

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ย ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการรับรู้คุณลักษณะ
ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน (n = 112)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย
1. มิตติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น			1.84
มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.00)	94	83.93	
ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50)	18	16.07	
2. มิตติความคล่องตัว			1.77
มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.00)	87	77.68	
ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50)	25	22.32	
3. มิตติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย			1.86
มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.00)	96	85.71	
ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50)	16	14.29	
4. มิตติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ			1.72
มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.00)	81	72.32	
ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50)	31	27.68	
คะแนนเฉลี่ยรวม			1.79

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น

ตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น	คะแนนเฉลี่ย
1. พบหาง่าย	1.93
2. เป็นผู้ผ่อนปรน	1.81
3. มีอัธยาศัย	1.98
4. อ่อนโยน	1.89
5. ให้อภัย	1.90
6. ต้อนรับขับสู้	1.35
7. ยิ้มแย้มแจ่มใส	1.93
8. เข้าใจผู้อื่น	1.96
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.84

มิติความคล่องตัว

ผลการวิจัยในตารางที่ 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.68) รับรู้ว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 22.32 รับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่า 1.77 นั้น อาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามตัวบ่งชี้ของมิติความคล่องตัว ในตารางที่ 7 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว ถึง 6 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเรียงลำดับตัวบ่งชี้จากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ คือ มีความกระฉับกระเฉง (คะแนนเฉลี่ย 1.93) รวดเร็ว (คะแนนเฉลี่ย 1.88) เปิดเผย (คะแนนเฉลี่ย 1.83) บากบั่น (คะแนนเฉลี่ย

1.83) ต่อสู้ (คะแนนเฉลี่ย 1.81) และมีความกล้า (คะแนนเฉลี่ย 1.65) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแสดงออกของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างปฏิบัติงาน ได้แสดงออกถึงความเป็นบุคคลที่มีความกระฉับกระเฉง รวดเร็ว มีความเปิดเผย มีความมานะอดทน บากบั่น ไม่ย่อท้อต่องานหนัก ต่อสู้และมีความกล้าในการตัดสินใจปฏิบัติงาน ซึ่งการแสดงออกของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัวนี้ สอดคล้องกับ Berlo and associates ใน นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล (2535:12) ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้รับข่าวรับรู้ว่าคุณส่งข่าวมีความเด็ดขาด แข็งขัน ต่อสู้ ตื่นตน และกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือในระดับสูงในมิติความคล่องตัวนี้ แต่ถ้าผู้ส่งข่าวมีลักษณะอ่อนล้า อ่อนไหว ลังเล ซ้ำๆ ผู้ส่งข่าว จะได้รับความน่าเชื่อถือระดับต่ำในมิตินี้เช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัวตามตัวบ่งชี้มั่นใจในตนเอง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 1.48 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานทุกโครงการทุกกิจกรรม ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงดูเหมือนว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะไม่มีความมั่นใจในตนเองในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กองราชการส่วนตำบล (2544: 424) กล่าวว่า การจัดทำโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องทำเป็นข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเจ้าหน้าที่งบประมาณ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) จะประมาณการรายรับและรายจ่าย โดยทำเป็นแผนงานหรือโครงการเสนอให้คณะกรรมการบริหารพิจารณา เมื่อคณะกรรมการบริหารได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ให้นำเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบต่อไป

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความคล่องตัว

ตัวบ่งชี้ของมิติความคล่องตัว	คะแนนเฉลี่ย
1. มั่นใจในตนเอง	1.48
2. ต่อบุคคล	1.81
3. เปิดเผย	1.83
4. บากบั่น	1.83
5. มีความกล้า	1.65
6. กระฉับกระเฉง	1.93
7. รวดเร็ว	1.88
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.77

มิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 85.71) รับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 14.29 รับรู้ว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยซึ่งมีค่า 1.86 นั้น อาจกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย (ตารางที่ 5) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามตัวบ่งชี้ ของมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ในตารางที่ 8 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเรียงลำดับตัวบ่งชี้ จากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ พุดภาษาเดียวกัน (คะแนนเฉลี่ย 1.98) มีความยุติธรรม (คะแนนเฉลี่ย 1.93) มีมิตรไมตรี (คะแนนเฉลี่ย 1.93) น่าไว้วางใจ

(คะแนนเฉลี่ย 1.90) เป็นคนพื้นเพเดียวกัน (คะแนนเฉลี่ย 1.82) ซื่อสัตย์ (คะแนนเฉลี่ย 1.76) และจริงใจ (คะแนนเฉลี่ย 1.69) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นบุคคลที่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ เป็นคนพื้นเพเดียวกันกับประชาชน มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรมในการปฏิบัติงาน มีมิตรไมตรีกับประชาชน มีความน่าไว้วางใจและจริงใจกับประชาชนทุกคน ซึ่งคุณลักษณะและการแสดงออกของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่แสดงออกดังกล่าว จึงทำให้ประชาชนส่วนมากรับรู้ ว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัยนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณศิริวรรณหอม (2537: 61) ได้กล่าวว่า เกษตรตำบลที่ทำให้เกษตรกรยอมรับและเชื่อนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นคนพื้นเพเดียวกัน และพูดภาษาเดียวกัน (ภาษาท้องถิ่น) ได้ มิใช่มีจริยธรรม ไม่ทำให้เกษตรกรเดือดร้อนเมื่อดำเนินงานร่วมกัน

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย

ตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย	คะแนนเฉลี่ย
1. น่าไว้วางใจ	1.90
2. จริงใจ	1.69
3. ซื่อสัตย์	1.76
4. มีมิตรไมตรี	1.93
5. มีความยุติธรรม	1.93
6. เป็นคนพื้นเพเดียวกัน	1.82
7. พูดภาษาเดียวกัน	1.98
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.86

มิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ

ผลการวิจัยในตารางที่ 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.32) ระบุว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 27.68 ระบุว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่า 1.72 นั้น อาจกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ระบุว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามตัวบ่งชี้ของมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ในตารางที่ 9 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ระบุว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ถึง 4 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเรียงลำดับตัวบ่งชี้ จากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ มีความรอบรู้ (คะแนนเฉลี่ย 1.91) มีทักษะ (คะแนนเฉลี่ย 1.89) มีความชำนาญ (คะแนนเฉลี่ย 1.73) มีประสบการณ์ (คะแนนเฉลี่ย 1.69) อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้แสดงออกถึงความเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ มีทักษะ มีความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Berlo and associates ใน น้าชัย ทุมผล และ สุนิลา ทุมผล (2535: 12) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) นั้น จะสะท้อนถึงความสามารถ หรือความเป็นผู้ชำนาญในเรื่องหน้าที่ที่ผู้ส่งข่าวกำลังกล่าวถึง ถ้าผู้รับข่าวเกิดความเชื่อว่า ผู้ส่งข่าวมีลักษณะเป็นผู้ชำนาญการ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้ และมีพลังทักษะ แล้วผู้ส่งข่าวจะบังเกิดความน่าเชื่อถือ และผู้รับข่าวจะเชื่อในเนื้อหาที่ผู้ส่งข่าวกล่าวถึง ในขณะเดียวกันผู้รับข่าวรับรู้ ว่า ผู้ส่งข่าวไม่มีความชำนาญและไม่มีประสบการณ์ ผู้ส่งข่าวจะได้รับ ความไม่น่าเชื่อถือจากผู้รับข่าวเช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยระบุว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิตามตัวบ่งชี้ที่มีการศึกษาสูง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 1.38 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 3 คน มีคุณวุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดเพียงระดับประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น จึงทำให้ประชาชนเชื่อว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความน่าเชื่อถือในมิติตามความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ตามตัวบ่งชี้การศึกษาสูง ซึ่งการมีการศึกษาสูงของคณะกรรมการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลนี้ จะทำให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีวิสัยทัศน์ในการบริหารที่ดีขึ้น มีความรอบรู้เพิ่มมากขึ้น มีความสามารถในการจัดทำแผน การบริหารโครงการและทำให้การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พงศธร สัจจชลพันธ์ (2542: 98) ได้กล่าวไว้ว่า คนถือเป็นทรัพยากรในการบริหารที่เป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะคนหรือบุคลากรในองค์การจะเป็นผู้กำหนดและดำเนินการตามนโยบาย รวมทั้งเป็นผู้ใช้ทรัพยากรในการบริหารทั้งหมด ดังนั้นหากกระบวนการกำหนดอัตรากำลัง การสรรหาและคัดเลือก รวมทั้งกระบวนการพัฒนาความรู้ และการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน ซึ่งจะเป็นพลังงานในการผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด และในทำนองเดียวกัน ประชา เกร์ตัน (2541: 31) ได้ระบุไว้ว่า ความพร้อมด้านการบริหารและจัดการ หน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่ประชาชนเลือกตั้งเข้ามาจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารและจัดการกิจการของท้องถิ่น เพื่อสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถในการออกระเบียบ กฎหมายท้องถิ่น และรักษาบังคับใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ

ตัวบ่งชี้ของมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ	คะแนนเฉลี่ย
1. ความชำนาญ	1.73
2. มีทักษะ	1.89
3. มีประสบการณ์	1.69
4. มีความรอบรู้	1.91
5. มีการศึกษาสูง	1.38
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	1.72

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย

(summary)

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึง คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 112 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2546 สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เพื่อนำไปสัมภาษณ์ (structure interview schedule) โดยผู้วิจัยได้สร้างตามแนวทางของวัตถุประสงค์ และการตรวจเอกสาร ซึ่งมีทั้งคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความตรงของเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาให้มากที่สุด โดยนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน ในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ได้ถูกสุ่มมาเป็นตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 20 คน เพื่อทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ในแต่ละข้อมีความเที่ยง (ค่า R_{tt}) เท่ากับ 0.88 จากนั้นผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้ แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถอดรหัส และวิเคราะห์ด้วย โปรแกรม

สถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากที่สุด 73 ปี และน้อยที่สุด 20 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 47 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีสถานภาพการสมรส คือสมรสแล้วและยังอยู่ด้วยกัน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับประถมศึกษาตอนต้น มีรายได้มากที่สุด 200,000 บาทต่อปี และน้อยที่สุด 10,000 บาทต่อปี โดยมีรายได้เฉลี่ย 32,801 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก เกือบทั้งหมดมีอาชีพรองเสริมจากอาชีพหลัก และส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีสถานภาพการถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด มีจำนวนบุคคลในครอบครัวมากที่สุด 8 คน และน้อยที่สุด 1 คน โดยมีจำนวนบุคคลในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่ม กลุ่มที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน รองลงมา กลุ่มออมทรัพย์ และกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำหรับประสบการณ์ฝึกอบรม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมมากที่สุด 20 ครั้ง และน้อยที่สุด 1 ครั้ง โดยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมโดยเฉลี่ย 5 ครั้ง ในรอบ 6 เดือน

2. คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ ความมีอัธยาศัย ความเข้าใจผู้อื่น เป็นบุคคลที่พบหาง่าย และยิ้มแย้มแจ่มใส แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้นของตัวบ่งชี้การต้อนรับผู้

มิติความคล่องตัว

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ความเป็นบุคคลที่กระฉับกระเฉง และมีความรวดเร็วแต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัวของตัวบ่งชี้ ความมั่นใจในตนเอง

มิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ เป็นบุคคลที่พูดภาษาเดียวกัน เป็นบุคคลที่มีมิตรไมตรี และเป็นผู้มีความยุติธรรม

มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ เป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานดี แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิของตัวบ่งชี้ มีการศึกษาสูง

ข้อเสนอแนะ

(Recommendations)

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น และมิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว และมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ แต่ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น ในตัวบ่งชี้ การต้อนรับขับสู้ มิติความคล่องตัวในตัวบ่งชี้ มั่นใจในตัวเอง มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิในตัวบ่งชี้ การศึกษาสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ควรมีการปรับปรุงวิธีการ และขั้นตอนในการสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1.1 กำหนดวุฒิการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

1.2 ให้มีการสอบสัมภาษณ์พร้อมทั้งแสดงวิสัยทัศน์ และทำแบบทดสอบความรู้ความสามารถผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแทนการสรรหาโดยการลงมติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก เพื่อที่จะได้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือที่ประชาชนยอมรับในระดับที่สูงขึ้น

2. ควรแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีวิจรรณญาณในการเลือกสรรสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือที่ดี โดยเฉพาะบุคคลที่มีการศึกษาสูง มีความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความสามารถต้อนรับขับสู้ประชาชนที่มาติดต่อเป็นอย่างดี

3. ควรจัดโครงการฝึกอบรมพร้อมทัศนศึกษา ให้แก่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องการปฏิบัติงานในหน้าที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยประสานงานกับกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม ตลอดจนขอรับการสนับสนุนวิทยากรในการฝึกอบรมดังกล่าว พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการจัดหาหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน เพื่อใช้เป็นที่ดีศึกษาดูงานด้วย

4. ควรจัดให้มีการประชุมพบปะกันระหว่าง ผู้บริหารสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีการประชุมแบบไม่เป็นทางการ คือมีการรับประทานอาหารพูดคุยกันพร้อมรับประทานอาหารร่วมกัน เป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้บริหารสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับทราบปัญหาอุปสรรคหรือแนวทางการดำเนินงาน ทำให้มีโอกาสดำเนินการอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง อีกทั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยังได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำให้ยอมรับในการนำไปปฏิบัติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ควรหาโอกาสเพิ่มวุฒิทางการศึกษาของตนเอง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ในมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ โดยเฉพาะตัวบ่งชี้การศึกษาสูง โดยให้ศึกษาต่อโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อที่จะทำให้องค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีวุฒิการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น และทำให้มีองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

2. ควรแสวงหาโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น โดยสมัครเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการจัดฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารองค์การ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3. ควรเปิดโลกทัศน์ของตนเอง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่าคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัว โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ ความมั่นใจในตัวเอง โดยคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ทั้งโดยการฟังและการอ่าน มีการติดตามข่าวสารบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอ และรู้จักคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการฝึกฝนให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ และสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความมั่นใจในตนเองในที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

(Recommendations for Further Study)

1. การวิจัยควรขยายขอบเขตพื้นที่การวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น เป็นระดับอำเภอ จังหวัด หรือภาค เพื่อจะได้ทราบว่าประชาชนในตำบลอื่น อำเภออื่น จังหวัดอื่น หรือภูมิภาคอื่น ๆ จะมีการรับรู้ในคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในตัวของคุณสมบัติการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

2. ควรนำการวิจัยในลักษณะนี้ไปใช้กับกลุ่มบุคคลอื่น ๆ บ้าง เช่น คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้ของประชาชน หรือคุณลักษณะ

ความน่าเชื่อถือของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของพนักงานส่วนตำบล หรือ
คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้ของ
พนักงานส่วนตำบล เป็นต้น

3. ควรเพิ่มเนื้อหาหรือคุณลักษณะความน่าเชื่อถือในหลาย ๆ คุณลักษณะ แล้ว
ทำการศึกษาวิจัยต่อไป

บรรณานุกรม
(BIBLIOGRAPHY)

- กฐิน ศรัมภ์ และคณะ. 2524. รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม หมู่ที่ 6 ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2523 – 2524. คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- กรมการปกครอง. 2544. กฎหมายและระเบียบการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อสาธาณบัณฑิต.
- กองราชการส่วนตำบล. 2540. กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- _____. 2544. กฎระเบียบและข้อบังคับสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กันยา สุวรรณแสง. 2538. จิตวิทยาทั่วไป: สัญญาหรือการรับรู้. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โกวิท พวงงาม. 2543. การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด.
- ชจรชัย วัฒนาประยูร. 2542. การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับพนักงานส่วนตำบล. (พิมพ์ครั้งที่สาม). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จารุณี บุญฤทธิ์. 2544. ความสามารถทางการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูงตามธรรมชาติของพนักงานเขตโทรศัพท์ภาคเหนือ. ปัญหาพิเศษปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

จำเนียร ช่างโชติ. 2532. จิตวิทยาทั่วไป: และการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่เจ็ด). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จิราพรรณ พินศิริกุล. 2533. พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรเกษตรในเขตภาคเหนือประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่.

เฉลิมชัย ปัญญาดี. 2542. คำบรรยายวิชาการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น. เชียงใหม่: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร. คณะธุรกิจการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (อัดสำเนา)

ถวิล ธาราโกชน. 2540. จิตวิทยาทั่วไป: การรับรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทยวิสุทธิ์.

ถาวร ธรรมดา. 2543. บทบาทการพัฒนาเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

ทรงพล ภูมิพัฒน์. 2538. จิตวิทยาทั่วไป. นนทบุรี: S. R. printing

ทำนอง สิงคาลวณิช. 2536. วิเคราะห์สังคม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นคร โฆษชุนหนันท์. 2537. คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของนักวิชาการเกษตรตามการรับรู้ของเกษตรตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. 2531. บทบาทสื่อมวลชนต่อการยอมรับวิทยาการแผนใหม่และทัศนคติบางประการของเกษตรกรในเชียงใหม่. เชียงใหม่: ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นลินพรรณ ไส้ขาว. 2544. การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับพนักงาน
ส่วนตำบล. (พิมพ์ครั้งที่สาม). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นวนจันทร์ ทองมา. 2545. มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหาร
งานทั่วไป มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ปัญหาพิเศษปริญญาโท, สาขาวิชาบริหารการพัฒนา.
มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

นำชัย ทนุผล. 2540. วิธีการเตรียมโครงการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่สาม). เชียงใหม่: สาขาบริหาร
การพัฒนา, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

นำชัย ทนุผล และ สุนิลา ทนุผล. 2535. ผลการวิจัยเรื่องลักษณะของพนักงานส่งเสริมการ
เกษตรที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้นำในจังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

นิรันดร์ แสงสวัสดิ์. 2535. มนุษยสัมพันธ์และจิตวิทยาที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกร:
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล. นนทบุรี: สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

บุญเดิม พันธอบ. ไม่ระบุปีที่พิมพ์. จิตวิทยาสังคม. ชลบุรี: ภาควิชาสังคมวิทยา, คณะสังคม
ศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.

ประชา เจริญ. 2541. ภาษีทรัพย์สินรายได้หลักของท้องถิ่น. รัฐสภาสาร. 46, (มีนาคม): 31.

ประพันธ์ พัทธาวรรณ. 2535. ความรู้และการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
ทำนาในเขตอำเภอลับแล จังหวัดสุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
แม่โจ้. เชียงใหม่.

ปธาน สุวรรณมงคล และ อุทัย เลาหวิเชียร. 2535. การบริหารองค์การและการพัฒนาองค์การ
ในเอกสารชุดวิชา การบริหารและการพัฒนาองค์การ. กรุงเทพมหานคร:
ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. น. 469.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. 2539. การพัฒนาการเมือง โดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น.
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพาพาส.

ปรีดี โชติช่วง. 2540. อบต.: รากเหง้าประชาธิปไตยพื้นฐานของชุมชนชนบท. วารสารพัฒนา
ชุมชน. 36 (พฤษภาคม): 60.

ผจงจิตต์ อธิคมนันท์. 2531. การเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร:
ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

พงศธร สัจจชลพันธ์. 2542. การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับพนักงานส่วน
ตำบล.(พิมพ์ครั้งที่สาม) . นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
(พิมพ์ครั้งที่หก). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พะยอม อิงคตานุวัฒน์. 2535. จิตวิทยาพัฒนาการวัยผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์น
การพิมพ์.

พินิจ บุญเลิศ. 2541. การพัฒนา อบต. ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2541 – 2545).
วารสารเทศบาล. 93 (กรกฎาคม): 43.

รัจรี นพเกตุ. 2539. จิตวิทยาทั่วไป: การรับรู้. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ประกายพรึก.

ลักขณา ลีวัฒน์. 2539. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.

ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. 2535. **ประสาธสัมพันธ์และการรับรู้**. (พิมพ์ครั้งที่เจ็ด).

สาขาคหกรรมศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วันชัย เลหาเสีร์กุล. 2542. **คุณลักษณะของเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อสามสายเลือดตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้ไม่ยอมรับเทคโนโลยี อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

วัลลภ พรหมทอง. 2541. **หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟิลิกส์เซ็นเตอร์.

สนั่น ชัยชนะ. 2544. **ความรู้และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศเพื่อพัฒนาบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

สัจจะ ไชยพันธุ์. 2546. **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโครงการชลประทานขนาดเล็ก กรณีศึกษาอ่างเก็บน้ำแม่แฝน ตำบลร่องเคาะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สาขาวิชาบริหารการพัฒนา, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2528. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพการพิมพ์.

สาโรช คัชมาตย์. 2542. **การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับพนักงานส่วนตำบล**. (พิมพ์ครั้งที่สาม). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2545. **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบและปัจจัยที่ชุมชนประสบความสำเร็จในการใช้วัฒนธรรมเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานทะเบียนราษฎรที่ว่าการอำเภอพร้าว . 2545. ข้อมูลประชากรอำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ม.ป.พ.

สุชา จันทรโณม. 2531. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

_____. 2536. จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่แปด). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา,
คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภัททา ปิณฑะแพทย์. 2532. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบัน
ราชภัฏสวนสุนันทา.

สุพัตรา สุภาพ. 2541. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

สุรางค์ จันทรโณม. 2529. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.

สุวรรณี ศิริวรรณหอม. 2537. ลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลตามการรับรู้ของ
เกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบัน
เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่.

อารง สุทธาศาสน์. 2527. การปฏิบัติการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยา
การพิมพ์.

เอี่ยม ฉายางาม. 2542. การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับพนักงานส่วน
ตำบล. (พิมพ์ครั้งที่สาม). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Eloise Murray. 1993. Women and Development : Selected Reading.

Edmonton: Canadian International Development Agency.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

[] [] [] 1-3

แบบสอบถาม

เรื่อง

คุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ตามการรับรู้ของประชาชนในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ต้องการข้อมูลที่เป็นจริงจากท่าน และขอรับรองว่า
“จะเก็บข้อมูลเป็นความลับ” ข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยเท่านั้น เพื่อความ
สมบูรณ์ของปัญหาพิเศษระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ชื่อ.นาย /นาง/นางสาว.....

หมู่ที่.....ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2546

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการรับรู้ของประชาชน ที่มุ่งถึงคุณลักษณะ
ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของผู้
ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะความน่าเชื่อถือ ใน 4 มิติ คือ
ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย ความคล่องตัว ความไม่เป็นภัย ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ที่คณะกรรมการ
บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แสดงออกทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตั้งแต่ได้เข้ารับตำแหน่ง
บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของผู้ให้ข้อมูล
คำแนะนำ ให้ผู้สัมภาษณ์สอบถามผู้ให้ข้อมูล และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หรือเติม
คำลงในช่องว่างแต่ละข้อตามความเป็นจริงของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ

- [] 1. ชาย [] 4
[] 2. หญิง

2. อายุ.....ปี (ถ้าเกิน 6 เดือน ให้นับเป็น 1 ปี) [] [] 5-6

3. ระดับการศึกษา [] 7

- [] 1. ประถมศึกษาตอนต้น
[] 2. ประถมศึกษาตอนปลาย
[] 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
[] 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย
[] 5. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
[] 6. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
[] 7.ปริญญาตรี
[] 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. สถานภาพการสมรส

[] 8

- [] 1. โสด
- [] 2. สมรสแล้ว
- [] 3. หย่าร้าง
- [] 4. หม้าย
- [] 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. อาชีพหลักของผู้ให้ข้อมูล (อาชีพหลักหมายถึง อาชีพที่ทำรายได้สูงสุดแก่ครอบครัว [] 9
ผู้ให้ข้อมูล และเป็นอาชีพที่ผู้ให้ข้อมูลต้องปฏิบัติเป็นประจำ)

- [] 1. การเกษตร
- [] 2. ค้าขาย
- [] 3. รับราชการ
- [] 4. รับจ้าง
- [] 5. อื่น ๆ ระบุ.....

6. อาชีพรองของผู้ให้ข้อมูล (อาชีพรองหมายถึง อาชีพที่ทำรายได้รองลงมาจาก [] 10
อาชีพหลักของครอบครัวผู้ให้ข้อมูล)

- [] 1. การเกษตร
- [] 2. ค้าขาย
- [] 3. รับราชการ
- [] 4. รับจ้าง
- [] 5. อื่น ๆ ระบุ.....

7. รายได้ต่อปีของครอบครัวท่านที่เป็นเงินสด.....บาท [] [] [] [] [] [] 11-16

8. สถานภาพการถือครองที่ดิน

☐ 1. เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง	☐ 17
☐ 2. เป็นพื้นที่เช่า	☐ 18
☐ 3. อาศัยญาติพี่น้องโดยไม่เสียค่าเช่า	☐ 19
☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	☐ 20

9. ในครอบครัวของท่าน มีบุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันและมีกิจกรรม [] [] 21-22
ร่วมกัน จำนวน.....คน

10. ท่านได้เข้าร่วมกลุ่มที่มีการจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกท้องถิ่นหรือไม่

☐ 1. เข้าร่วม	☐ 23
☐ 2. ไม่เข้าร่วม	☐ 24

หากท่านเข้าร่วมกลุ่มดังกล่าว ท่านได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้าง

กลุ่ม.....
 กลุ่ม.....
 กลุ่ม.....
 กลุ่ม.....
 กลุ่ม.....

11. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนจัดขึ้น
ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2545 หรือไม่

☐ 1. เคย	☐ 25
☐ 2. ไม่เคย	☐ 26

หากท่านเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมดังกล่าว ท่านได้เข้าร่วมจำนวน.....ครั้ง

[] [] 27-28

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้ของประชาชน

คำแนะนำ ให้ผู้สัมภาษณ์ถามผู้ให้ข้อมูล ถึงรายละเอียดคุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะเช่นนั้นใช่หรือไม่ใช่ จากนั้นให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของผู้ให้ข้อมูล

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล	
	ใช่	ไม่ใช่
คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีคุณลักษณะตามตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือใช่หรือไม่ใช่ มิติความเป็นผู้รู้จักมักคุ้น (sociability dimension) 1. ประชาชนสามารถเข้าพบคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่สำนักงาน และที่บ้านได้ตลอดเวลา		[] 29
2. หากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจของตนเองที่จะต้องทำ แต่เมื่อประชาชนมาพบ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะงดภารกิจของตนก่อน		[] 30
3. เมื่อคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ตัดสินใจในเรื่องใดไปแล้ว แต่เมื่อประชาชนมาทักท้วง คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะรับเรื่องไว้ก่อน แล้วนำมาพิจารณาใหม่		[] 31

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิตินาเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล		
	ใช่	ไม่ใช่	
4. เมื่อประชาชนไปพบปะคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่บ้านหรือที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แสดงออกถึงความยินดีที่ได้พบ ทั้งตั้งใจรับฟังเรื่องราวโดยตลอดและให้คำปรึกษาด้วย			[] 32
5. เมื่อพบปะประชาชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะพูดจากับประชาชนด้วยความไพเราะ ไม่พูดจาแข็งกระด้าง หยาดคาย หรือวางอำนาจ			[] 33
6. ถึงแม้ว่าในบางครั้งจะมีประชาชน มีแนวความคิดที่ต่างจากแนวความคิดในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโกรธหรือไม่พอใจ แต่ต่อมาก็จะให้ภัยไม่คิดพยายาท			[] 34
7. เมื่อประชาชนไปพบปะคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บ้านหรือที่สำนักงาน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะละงานที่กำลังทำอยู่ แล้วเชิญประชาชนมานั่งพูดคุยกัน พร้อมบริการเครื่องดื่มและของว่าง			[] 35

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล		
	ใช่	ไม่ใช่	
8. ในเวลาที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงาน หรือพบปะกับประชาชน มักจะมีรอยยิ้มอยู่บนใบหน้าเสมอ			[] 36
9. เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการฯ มักจะไปพูดคุยกับประชาชน ให้รู้ถึงสาเหตุที่แท้จริงของความขัดแย้ง จากนั้นจึงหาทางแก้ไขให้ลุล่วงด้วยดี			[] 37
มิติความคล่องตัว (dynamism dimension)			
10. เมื่อมีกิจกรรมพิเศษที่จะต้องดำเนินการ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะตัดสินใจดำเนินการในทันที โดยไม่รอสอบถามความคิดเห็นจากประชาชน			[] 38
11. ถึงแม้ว่าการปฏิบัติงานจะมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะปฏิบัติงานต่อไปโดยไม่ลาออกจากงาน			[] 39
12. ในการดำเนินงานโครงการใด ๆ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะแสดงถึงวิธีดำเนินงานทุกขั้นตอน ให้ประชาชนรับทราบเสมอ			[] 40

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล		
	ใช่	ไม่ใช่	
13. เมื่อคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินโครงการใดไม่สำเร็จ ก็ไม่ยกเลิก ได้หาข้อบกพร่อง จากนั้นจึงนำมาดำเนินการใหม่			[] 41
14. เมื่อรัฐบาลมีนโยบายได้ออกมา คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักตัดสินใจ ดำเนินโครงการที่สนองนโยบายนั้นโดยไม่รอดูที่หาของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ว่าจะดำเนินการหรือไม่			[] 42
15. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะสนใจติดตามข่าวสารบ้านเมืองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อมีเหตุการณ์พลิกผันไปแบบใดก็ตาม คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะรีบปรับท่าทีและวิธีการดำเนินงานอย่างฉับไว และทันต่อสภาวะการณ์			[] 43
16. เมื่อได้รับมติเห็นชอบในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ จากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะลงมือปฏิบัติงานตามโครงการนั้น ๆ ทันที			[] 44

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล	
	ใช่	ไม่ใช่
มิติความเป็นผู้ไม่เป็นภัย (safety dimension) 17. ในการดำเนินงานทุกโครงการ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะทำงานโดยยึดผลประโยชน์ของประชาชนเสมอ		[] 45
18. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะทำงานให้องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งในเวลางานและนอกเวลางาน จนกว่างานนั้นจะสำเร็จ		[] 46
19. ในการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะดำเนินงานโดยเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และประชาชนได้รับทราบข้อมูลด้วย		[] 47
20. เมื่อประชาชนตำบลน้ำแพร่ มีกิจกรรมใด ๆ ในท้องถิ่นคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักเสนอตัวเข้าช่วยงานเหล่านั้นเสมอ		[] 48
21. ในการตัดสินกรณีพิพาทของประชาชนตำบลน้ำแพร่ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะฟังความทั้งสองฝ่าย เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินปัญหาก่อนเสมอ		[] 49

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล	
	ใช่	ไม่ใช่
22. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นบุคคลที่เกิด เติบโตและอาศัยอยู่ในตำบล น้ำแพร่		
23. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ดี		
มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification dimension)		
24. การดำเนินโครงการพัฒนาตำบล หรือการแก้ปัญหาให้ประชาชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ ลุล่วงเป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาให้ประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพทุกโครงการ		
25. ก่อนที่จะมีการตัดสินใจปฏิบัติงานโครงการทุกโครงการ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะยึดหลักความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของงานหรือโครงการนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติเสมอ		
26. การปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มักจะนำผลงานในอดีตมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินงานเสมอ		

ข้อความเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมิติความน่าเชื่อถือ	การรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล	
	ใช่	ไม่ใช่
27. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ครอบคลุมทุกด้าน เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากรในองค์กร การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี		
28. คณะ กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา		

[] 55

[] 56

“ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการแสดงข้อคิดเห็น ”

จำนวน ๒๔ ฉบับ
สำนักหอสมุด

ภาคผนวก ข.
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายสายัณห์ แก้วคำมุล
วัน เดือน ปีเกิด	17 สิงหาคม พ.ศ. 2505
ภูมิลำเนา	จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5) โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2524 - ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงราย จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2525 - ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาพืชกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงราย จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2527 - ปริญญาเทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ทษ.บ.) สาขาวิชาพืชไร่ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2529
ประวัติการทำงาน	- เจ้าพนักงานการเกษตร 2 – 4 สำนักงานเกษตรอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2529 – 2535 - เจ้าพนักงานการเกษตร 4 สำนักงานเกษตรอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2535 – 2537 - เจ้าพนักงานการเกษตร 4 สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2537 - เจ้าพนักงานการเกษตร 5 สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2538 - เจ้าพนักงานการเกษตร 5 สำนักงานเกษตรอำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2541 - เจ้าพนักงานการเกษตร 5 สำนักงานเกษตรอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2544 - นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 5 สำนักงานเกษตรอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2546 - ปัจจุบัน
ประสบการณ์ต่างประเทศ	- ศึกษาดูงาน ณ ประเทศเกาหลีใต้ ระหว่างวันที่ 19 – 21 ธันวาคม พ.ศ. 2545 - ศึกษาดูงาน ณ ประเทศเวียดนาม ระหว่างวันที่ 22 – 23 ธันวาคม พ.ศ. 2545